

Årsredovisning

A large, bold, blue '2016' with a red dot in the center of each zero.

Innehåll

Inledning

- 3 2016 i några korta punkter
- 4 Vd har ordet

Finansiella rapporter

- 6 Förvaltningsberättelse
- 11 Femårsöversikt
- 12 Rapport över koncernens totalresultat
- 13 Resultaträkning för moderbolaget
- 14 Rapport över finansiell ställning för koncernen
- 16 Balansräkning för moderbolaget
- 18 Rapport över förändring i Eget kapital för koncernen
- 18 Rapport över förändring i Eget kapital för moderbolaget
- 19 Rapport över kassaflöden
- 20 Resultatanalys
- 21 Noter till de finansiella rapporterna
- 56 Påteckningssida
- 57 Revisionsberättelse
- 60 Företagsledning, styrelse, fullmäktige
- 61 Ordlista

Ordinarie bolagsstämma hålls fredagen den 21 april kl 13.00 på Joda Bar & Kök, Visby.

Banken 20 år

Länsförsäkringar Bank startade sin verksamhet 1996 och firade följaktligen 20 år under 2016.

Under denna period har banken både hunnit växa sig till att bli Sveriges femte största bank och dessutom blivit den bank som har Sveriges nöjdaste privatkunder enligt Svenskt Kvalitetsindex (bank privat). 20-årsjubileumet firade vi med tårta och erbjudanden till våra kunder under en vecka i mars 2016.

2016 i några korta punkter

- 2016 präglades av förhållandevis stora förändringar på personalsidan. Ett drygt tiotal positioner tillsattes under året och ytterligare ett antal rekryteringar inleddes. Detta var en kombination av ersättningsrekryteringar, nyrekryteringar samt förberedelser inför kommande pensionsavgångar.
- Länsförsäkringar fortsätter att ha Sveriges nöjdaste kunder inom bland annat Privatförsäkring, enligt Svenskt Kvalitetsindex, SKI. Därmed bibehåller Länsförsäkringar sin topplacering från 2015. Tittar vi även på de lokala mätningarna så ligger Länsförsäkringar Gotland fortsatt i topp och kan stoltsera med att ha Sveriges nöjdaste kunder, för andra året i rad!

Hela Gotlands Hjälte

Jonas Laveryd fick under uppmärksam made former ta emot pris för sin hjälteinsats, där han räddade en bebis som fallit i vattnet i Visby hamn. Hela Gotlands Hjälte, som priset heter, delades ut för första gången och går till någon som gjort något osjälviskt och uppoffrande för någon annan. Priset delas ut av Gotlands Media, i samarbete med trygghetspartnern Länsförsäkringar Gotland samt Destination Gotland och Clarion Hotel Visby.

Gotlands nya trafikövningsplats

Under 2016 tog Gotland ett stort steg mot en säkrare trafikmiljö, då invigdes nämligen LF Park vilken är Gotlands nya trafikövningsplats.

Nya krav från transportstyrelsen tvingade fram en modernisering av den befintliga halkbanan i Visby och när finansieringen inte gick att lösa valde Länsförsäkringar Gotland att medfinansiera en del av projektet för gemensamma skadeförebyggande insatser. Tack var detta har vi idag en modern trafikövningsplats på Gotland som bland annat gör det möjligt för körskoleelever att även i fortsättningen utföra sina riskutbildningar på ön.

Vd har ordet

Mycket i den värld som vi lever i kännetecknas tyvärr av otrygghet, allt ifrån krig med många människor på flykt till brott och våld i vårt samhälle. Allt mer hot och hat på nätet ger en råare ton i samhällsdebatten. Det känns bra att i detta klimat arbeta med trygghet för våra kunder. Det gör vi alla i vardagen och under 2016 var vi med och delade ut pris till Hela Gotlands Hjälte, var trygghetspartner till Medeltidsveckan och såg till att LF Park (ny trafikövningsplats) kunde invigas. Vårt fokus är att skapa trygghet för våra kunder som bor och verkar här på Gotland.

Vår affärsutveckling 2016

Skadeåret kännetecknas av bränder, en skogsbrand och en del vilabränder samt allt fler trafikskador. Trafikskadorna ökade kraftigt på ön under 2016. Den största skadan var dock ett kranhaveri, en kran som välte i den hårda blåsten i Visby hamn. Sammantaget ökade våra skadeutbetalningar under 2016, delvis som en följd av vår tillväxt och delvis ett sämre skadeutfall än tidigare.

Vi fortsätter att växa inom både bank som försäkring, 7 % tillväxt inom bank och drygt 5 % för vår sakförsäkringsverksamhet. Även andelen helkunder fortsätter att växa.

Vi har Sveriges mest nöjda kunder enligt SKI, Sveriges Kvalitetsindex. Länsförsäkringsgruppen tar hem förstaplatsen i kategorierna "Privatpension", "Bilförsäkring", "Privatförsäkring", "Privat bank" och Fastighetsförmedling. För andra året i rad fick vi besked om den lokala mätningen inom privat försäkring. Länsförsäkringar Gotland kan stolsera med att vi här på Gotland har Sveriges nöjdeste kunder, som ett kundägt bolag är detta såklart det bästa betyg vi kan få.

Under året firade vi att bankverksamheten fyllde 20 år, bolaget överlät Länsförsäkringar Fastighetsförmedling till ny franschistagare och vi fortsatte att arbeta med projektet "Grön näring" för att ge stöd till de av våra kunder som hamnat i svåra situationer. Vår sakförsäkringsverksamhet uppvisar ett försäkringstekniskt resultat om 10,7 miljoner kronor före återbäring och rabatter (42,2 miljoner). Bankaffären resultat blev positivt 2,7 miljoner kronor (2,6 miljoner) trots att nedskrivningar gjorts för kreditförluster och eventuella kommande kreditförluster. Livaffären visar dock på ett negativt resultat för 2016 på -0,2 miljoner kronor (-0,1 miljoner). Återigen gör vår finansförvaltning ett starkt resultat, av resultatet står finansförvaltning för hela 80 procent (64). Rörelseresultatet för koncernen uppgår till 38,6 miljoner kronor (104).

Slutet av året var det fullmäktigeval i våra tre distrikt, åtta nya ledamöter blev resultatet och vi är nu totalt 33 stycken. I samband med valen visades filmen "Imorgon" som ger en framtidstro för lokala initiativ i vår värld med stora utmanande klimatförändringar.

Framåt

Trots höga marknadsandelar har vi fortsatta tillväxtambitioner på den gotländska marknaden både inom vår försäkrings- och bankverksamhet. En förutsättning för att vi ska lyckas är att det blir tillväxt på Gotland och då krävs det att hitta lösningar på två stora utmaningar, bostad- och vattentillgången på ön. En del i detta kan vara militärens etablering här igen och upplevelsen av trygghet för Gotland och Sverige.

I takt med vår tillväxt blir vi även fler anställda, vi är med att skapa fler arbetstillfällen på Gotland, det är vi stolta över.

Gemensamt inom länsförsäkringsgruppen fortsätter vi vår utvecklingsresa för att vara med och vara beredda på framtidens krav. Vår ambition är att stärka vårt arbete inom hållbarhet, vi är engagerade i samhällsfrågor och vi måste nu kommunicera detta bättre. Ett engagemang som vi avslutade 2016 med var att personalen skänkte julgåvan till Cancerfonden, tillsammans blir vi starkare!

Tack alla som arbetar för Länsförsäkringar Gotland, fullmäktige, styrelse och medarbetare, samt alla våra ägare som väljer det lokala alternativet.

Till sist passar vår vision bra som avslutning:

"Vi är det kundägda bolaget som skapar trygghet och möjligheter på Gotland".

Visby den 20 mars 2017

Mariette Nicander
Vd Länsförsäkringar Gotland

2016 i bilder

Annelie Roswall blev vår första mottagare av utmärkelsen "Årets mest värdefulla medarbetare". Priset har instiftats till minne av Ulf Briste och delades ut av hans barn, Matilda och Mårten.

Alla glada studenter fick en flaska med vatten på Östercentrum av vår personal.

Vi är stolta sponsorer till många av de gotländska idrottsföreningarna till exempel Endre IF.

Självklart var Vilgot med på Sommarsimskolans avslutning på Tofta Strand.

Tillsammans med Friluftsförbundet erbjuder vi våra Guld kunder en historisk vandring.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Gotland får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för 2016, bolagets 188:e verksamhetsår.

FÖRETAGSBESKRIVNING

Länsförsäkringar Gotland (534000-6369), som startade 1828, har idag 36 902 kunder inom sak-, liv- och bankaffärerna. Ömsesidigt bolag som ägs av sina sakförsäkringskunder, vilket innebär att bolagets kapital tillhör kunderna. Med kunden som ägare och enda uppdragsgivare finns inga externa aktieägares intressen som tillgodoses utan överskottet kan istället gå tillbaka till kunderna i form av återbäring eller rabatter. Detta är en av Länsförsäkringars bärande principer, som lägger grunden för synen på kundrelationen. Tradition och värderingar grundar sig i att se till vad som är bäst för kunderna, med utgångspunkt i kundernas vardag. Att vara kundägda skapar grunden för ett kundorienterat förhållningssätt; att vara lokalt förankrat, nära och att ge den bästa servicen.

Länsförsäkringar Gotlands långsiktiga uppgift är att ge ägarna ekonomisk trygghet och säkerhet genom att tillhandahålla prisvärda produkter och tjänster inom bank och försäkring.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringsgruppen är en samverkan mellan 23 självständiga länsförsäkringsbolag, alla ägda av sina kunder.

Länsförsäkringar Gotland är ett av dessa länsförsäkringsbolag. Länsförsäkringar Gotland äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Gotland har alltid kundkontakterna här på ön, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklar-service. Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Våra kunder gav oss fina vitsord under 2016. Enligt Svensk kvalitetsindex har vi de nöjdaste kunderna i kategorierna "Privatpension", "Bilförsäkring", "Privatförsäkring", "Fastighetsförmedling" och "Privat Bank".

I egen koncession tecknar Länsförsäkringar Gotland försäkring avseende olycksfalls- och sjukförsäkring, motorfordonsförsäkring, trafikförsäkring, fartyg med begränsning till fritidsbåtar, godstransport, försäkring mot brand och annan skada på egendom, fartygsansvar med begränsning till ansvar för fritidsbåtar, allmän ansvarighet, annan förmögenhetsskada samt rättsskydd.

Länsförsäkringar Gotland arbetar nära kunderna. Genom att vi samarbetar inom Länsförsäkringsgruppen får vi den produktbredd, finansiella styrka och de specialistkunskaper som behövs för att tillgodose olika kunders behov.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Försäkringsrörelsen

Premieinkomsten brutto uppgick till 235,1 (223,5) Mkr. Premieinkomst i direkt försäkring ökade med 11,0 (11,2) Mkr. I mottagen återförsäkring ökade premieinkomsten med 0,6 (-22,5) Mkr. Ökningen i direkt försäkring beror på nyförsäljning och premieförändringar. Minskningen av premieinkomsten för mottagen återförsäkring 2015 beror till största delen på en engångseffekt i samband med överlåtelse av trafikaffär 2014.

Kostnaden för premier för avgiven återförsäkring minskade med 0,9 (-31,1) Mkr till 23,6 (24,5) Mkr. Största delen av minskningen 2015 beror på en engångseffekt i samband med överlåtelse av trafikaffär 2014.

Premieintäkten för egen räkning ökade med 14,6 (18,2) Mkr och uppgick till 207,2 (192,6) Mkr.

Under verksamhetsåret inträffade 8 644 skador vilket är 666 fler än 2015. Antalet saksador ökade med 173 stycken. Den största ökningen är inom brand och vatten samtidigt som de väderrelaterade skadorna, storm, har minskat jämfört med 2015. En brandskada (kumulskada) har överstigit vårt självbehåll, totalt berörs fyra olika försäkringsdelar av branden. På motorsidan ökade skadorna med 493 skador. De största ökningarna ligger inom trafikförsäkring, glas och räddning. En vagnskada översteg våra självbehåll.

Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring ökade med 11,4 Mkr till 124,4 (113,0) Mkr och försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador ökade till 433,9 (390,3) Mkr. Återförsäkrarens andel i försäkringsersättningar minskade till 106,3 (111,9) Mkr. Avvecklingsresultatet i direkt försäkring brutto uppgick till 19,9 (3,5) Mkr, medan avvecklingsresultatet i återförsäkrarens andel uppgick till -8,9 (-1,4) Mkr. Försäkringsersättningar f.e.r ökade med 42,4 Mkr och uppgick till 160,3 (117,9) Mkr. Försäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter uppgick till 10,7 (42,2) Mkr. Beslut fattades 2015 om att ta emot en affär inom olycksfall och sjukförsäkring för vuxna från Länsförsäkringar Sak till länsförsäkringsbolagen. "Nyteckning av produkten påbörjades under 2016 och en beståndsoverlåtelse av affären kommer att genomföras under 2017.

Liv och Bank

Bolagets livförsäkringsverksamhet resulterade i ett underskott på 0,2 (-0,1) Mkr under verksamhetsåret, och bankverksamheten gav ett överskott på 2,7 (2,6) Mkr. Bankvolymerna (summan av in- och utlåning) ökade med 469 Mkr till en total volym på 7 222 (6 753) Mkr.

Liv- och bankverksamheterna redovisas som Övriga intäkter och kostnader i resultaträkningen under icke-tekniskt resultat.

Finansförvaltning

Trots ett år där det ena osäkerhetsmomentet efter det andra avlöst varandra kan börsutvecklingen för helåret summeras till omkring 9 procent på Stockholmsbörsen inklusive utdelningar. För tillväxtmarknader uppgår årsavkastningen till nästan 12 procent och för S&P 500 (USA) 12 procent.

Året inleddes med ett kraftigt oljeprisfall och oro för den globala konjunkturen med bland annat Kinas tillväxtutsikter. Det inledande och kraftiga oljeprisfallet tillsammans med oro för den globala konjunkturen, ledde till relativt kraftiga börsnedgångar från toppnivåerna 2015. Botten nåddes i februari och sedan dess har börserna stigit med omkring 23 procent med tillfälliga sättningar och dippar i samband med Brexit och det amerikanska presidentvalet. Bakgrunden till börsuppgången är bland annat förbättrade konjunktursignaler och att vinstcykeln är på väg att vända upp samt att årets två stora politiska osäkerhetsmoment, Brexit och USA-valet, är avklarade. Samtidigt har extremt nedpressade räntor med en mycket låg eller negativ avkastning gjort att investerare sökt sig till tillgångsslag som erbjuder en högre avkastning såsom aktier och krediter. Facit över 2016 kommer nu kasta betydande och varaktiga ekonomiska, finansiella och politiska skuggor in i 2017 - och även ännu längre in i framtiden. Världen står efter de olika politiska utfallen inför ovanligt stora frågetecken. Politikerna kommer tvingas till nya färdriktningar, som säkerligen kommer leda till skrämmande politiska hot, men vi vet också att osäkerhet skapar spännande ekonomiska möjligheter.

Koncernens placeringstillgångar uppgick till 1.011,2 (984,2) Mkr vid verksamhetsårets slut. Marknadsvärdet på koncernens placeringstillgångar inklusive likvida medel uppgick till 1.217,3 (1.084,3) Mkr.

Den totala avkastningen på koncernens placeringstillgångar uppgick till 81,5 (62,9) Mkr. Bolagets svenska aktieportfölj hade under året en totalavkastning på 10,0 (11,0) %. Avkastningen på de globala aktierna uppgick till 12,4 (11,3) % medan bolagets alternativa placeringar avkastade 3,68 (4,14) %. Den räntebärande portföljen gav en totalavkastning på 1,3 (-0,05) %. Bolagets strategiska innehav i LFAB avkastade 14,21 (16,9) %. Den totala avkastningen på portföljen uppgick till 7,39 (6) % och direktavkastningen var 0,8 (1,1) %.

Resultat

Koncernens resultat före skatt uppgick till 38,6 (104,0) Mkr och efter skatt till 35,6 (86,6) Mkr. Skatt på årets resultat uppgick till -3,1 (-17,4) Mkr.

Resultatutvecklingen i övrigt samt ekonomisk ställning framgår av femårsöversikten längre fram i årsredovisningen.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten f.e.r på 68,1 (67,3) % under senaste 5-årsperioden återspeglar försäkringsrisken. För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen tecknar bolaget återförsäkring. Återförsäkringsskyddet beskrivs mer ingående i not 2.

Den mottagna affären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 18,9 (18,3) Mkr eller 8,8 (8,9) % av premieinkomsten i direkt försäkring. Största risken i mottagen affär bedöms vara den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnförsäkringspoolen uppgår för bolagets del till 800 000 Euro.

Finansiella risker

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat placeringsrisker bestående av kursrisk, valutarisk, fastighetsrisk samt ränterisk. I not 2 lämnas en mer ingående redogörelse över bolagets risker och riskhantering.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Dotterbolag

Länsförsäkringar Gotland har ett dotterbolag enligt not 18. Humlegården Gotland AB äger tillsammans med ytterligare 19 länsbolagsanknutna dotterbolag Humlegården Fastigheter AB. Humlegården Gotlands ägarandel uppgår till 1,5 %.

LF Fastighetsförmedling på Gotland AB förvärvades under 2015 och avyttrades under 2016, vilket även var styrelsens intentioner. Bolaget bedriver fastighetsförmedling på Gotland.

Intressebolag

Länsförsäkringar Gotland är delägare i ett intressebolag. I Brandförebyggarna Gotland AB är ägarandelen 50%. Se även not 19.

INFORMATION OM ICKE-FINANSIELLA RESULTATINDIKATORER

Hållbarhetsarbete 2016

Miljö

Miljöarbetet på Länsförsäkringar Gotland bedrivs inom flera områden, det är en del i den dagliga verksamheten och det finns med i samtliga processer. Vår egen verksamhet har en direkt miljöpåverkan genom bland annat våra tjänsteresor, genom uppvärmning av våra lokaler, och vår elanvändning samt genom det

avfall som uppkommer i vår verksamhet. Vi arbetar ständigt för att minska denna påverkan. Vårt skadeförebyggande arbete är en självklar del i vårt miljöarbete. Vid varje inträffad skada sker stor miljöpåverkan genom transporter, avfallshantering, energiförbrukning och nytillverkning av produkter. Störst miljöpåverkan har de brand-, vatten- och motorskador som drabbar våra kunder. För att minska antalet inträffade skador genomför vi därför regelbundna och riktade skadeförebyggande aktiviteter för våra kunder. Under 2016 fick vi besök av naturskadespecialisterna Pär Holmgren och Johan Litsmark från LFAB som informerade personalen om deras skadeförebyggande arbete inom naturskador. Bolaget har också utsett en naturskadesamordnare. Under slutet av 2016 påbörjades också en övergripande miljöutbildning för personalen. Länsförsäkringar Gotland är certifierade enligt ISO 14001. Under 2016 genomfördes en extern revision av miljöledningssystemet och den visade inte på några avvikelser. Det innebär att Länsförsäkringar Gotland får förnyat certifikat för sitt miljöledningssystem. De synpunkter som framkommer och diskussioner som förs under revisionen är en viktig hjälp för att utveckla miljöarbetet med ständiga förbättringar. Under året arbetades det med att inhämta e-mailadresser till våra kunder för att minska volymen pappersutskick till kunden. Genom digital distribution sker en minskad miljöpåverkan då inga transporter av kundhandlingar behöver ske och utskrift och tryck av dokument sker utifrån behov som den enskilde kunden själv bestämmer.

På vår hemsida www.lfgotland.se står det mer om vårt miljöarbete.

Samhällsengagemang

Engagemang i det lokala samhället hänger ihop med våra värden och vår verksamhet – att bidra till ökad trygghet. Under året var vi delaktiga i nattvandring, simskolor och vi beviljade bidrag ur Länsförsäkringar Gotlands Skolfond. På våren 2016 var vi med och invigde LF-Park, ett samarbete med Gotlands trafikövningsplats, som möjliggör att alla kan ta sitt körkort (halkörning) på Gotland. Vår sponsringsverksamhet är främst inriktad mot barn- och ungdomsverksamhet inom idrott och kultur. Kunders och personalens julkapp för 2016 skänktes till Cancerfonden.

Ansvarsfulla investeringar

Ansvarsfulla investeringar handlar för oss om att nå en långsiktigt hållbar utveckling som tar hänsyn till kommande generationer. Att investera hållbart och ansvarsfullt innebär ett engagemang från Länsförsäkringar Gotland där vi ställer krav på och tar särskild hänsyn till de bolag vars aktier eller obligationer vi placerar i. Miljö, energi och klimatfrågor står ofta i fokus, liksom mänskliga rättigheter, arbetsmiljöfrågor, antikorrupktion och god affärsetik.

Personal

Vid utgången av 2016 uppgick antalet tillsvidareanställda till 73 personer, som motsvarar 66,9 årsanställda. Ytterligare ett tiotal

medarbetare, främst studerande från Uppsala Universitet Campus Gotland, har arbetat med att ge våra kunder information och service på kvällstid.

Fördelningen mellan män och kvinnor var jämn och medelåldern låg på 47 år för kvinnorna och 46 år för männen. Under året nyanställdes 8 medarbetare, varav två nya chefer inom Försäkring och Skador.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

"Länsförsäkringar Gotland har kunden som enda uppdragsgivare med ett enda uppdrag – att skapa individuell trygghet för kunder och ägare."

Vad gäller sakförsäkringsverksamheten kännetecknades skadeåret av att vi hade en del bränder allt från en skogsbrand till flera villabränder. Antalet trafikskador ökade kraftigt under 2016. Antalet skador ökar också i förhållande till våra ökade marknadsandelar. Vår största skada inträffade i Visby hamn när en lyftkran välte på grund av hård blåst. Vi har höga marknadsandelar på Gotland och vi ser en ökning i våra olika affärssegment. Vi ser en fortsatt tillströmning av nya kunder och kundvården för befintliga kunder blir allt viktigare. Även i rådgivningsmötet till våra liv- och pensionskunder har vi fokuserat på kundvård, där vi rådgiver kunden att välja den förvaltningsform och villkor som passar bäst för denne. Vår telemarketingverksamhet, som arbetar två dagar i veckan på kvällstid, arbetar också med kundvård och merförsäljning. En del av våra kunder väljer också att teckna försäkring och utföra sina banktjänster via internet. Våra mobila tjänster har fortsatt att utvecklas och vår app uppskattas mycket. Vi firade att banken fyllde 20 år under 2016 bland annat med att ge kunderna olika erbjudanden under en hel vecka. Samarbetet med Länsförsäkringar Fastighetsförmedling fortsätter att utvecklas och vi har under året ökat våra marknadsandelar. Musikalkompaniet och Carmina Burana på Wisby Strand, vandring med Friluftsförmedlandet, nattvandring, reflexutdelning och Blodomloppet var några av de aktiviteter som vi gjorde med våra kunder. Tillsammans med Svenska Livräddningssällskapet, SLS, arrangerade vi simskolor runt om på ön. Sakförsäkringsverksamheten visar på fortsatt mycket god lönsamhet, bankverksamheten i nivå med föregående år men resultaten för livverksamheten har dock försämrats under 2016. Den goda utvecklingen på finansmarknaden fortsatte under 2016 och tillsammans ger detta ett mycket gott rörelseresultat.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

2015-01-01 övertog Länsförsäkringar Gotland Dick Gustafssons Fastighetsmäklare AB (namnändrades sedan till LF Fastighetsförmedling på Gotland AB) orgnr: 556302-1046. Innehavet gjordes för att kunna möta kommande generationsskiftet i bolaget och planerades endast att innehas under en kortare tid. Under 2016 avyttrades bolaget planenligt.

Regelverk

Solvens II införlivades med svensk rätt första januari 2016 vilket ställer stora krav på stabilitet och säkerhet för hela försäkringsbranschen. Syftet med det nya regelverket är skydd för konsumenten, ett enhetligt regelverk i hela Europa som främjar konkurrensen och ökad riskmedvetenhet genom riskbaserad styrning. Bolaget har under senaste åren arbetat med sina egna förberedelser för de nya regelverken. Bl.a. kan nämnas att Egen Risk och Solvens Analys gjorts de senaste fyra åren varav 2014, 2015 och 2016 års analyser har levererats till Finansinspektionen. Motsvarande regelverk finns för vår bankverksamhet under benämningen Basel III.

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets utgång

Efter årets utgång har inga väsentliga händelser skett.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING 2017

Inom branschen kan idag i stort sett alla erbjuda försäkrings- och banktjänster, en del via samarbetsavtal, som gemensamma erbjudanden i tjänsteutbudet. Den tekniska utvecklingen fortsätter och vi möter ett flertal av våra kunder via digitala kanaler. Trots denna utveckling är det viktigt att finnas till nära kund för fysiska kundmöten, som våra kunder fortfarande efterfrågar. Vi är nära våra kunder, på riktigt, våra kunder är alltid välkomna in till våra kontor i Visby och på Hemse.

Befolkningstillväxten på Gotland är liten men vi ser positiva tendenser. För att nämna två exempel etablerade sig försvaret på ön och polismyndigheten öppnade ett kontaktcenter i Visby under 2016. Våra långsiktiga verksamhetsmål är att alla verksamhetsgrenar ska utvecklas positivt och generera goda resultat. Fokus kommer att vara på att behålla och stärka vår marknadsposition såväl inom försäkrings- som inom bankverksamheten, behålla lönsamhet i affärerna och arbeta kostnadseffektivt. Detta är nu allt viktigare i den mer föränderliga finansmarknad som vi nu ser. Effektivare kundmöten kommer att vara ett stort fokusområde inom alla våra segment såväl för nya som befintliga kunder. Genom våra olika kanaler arbetar vi med kundvårdsaktiviteter som vi kommer fortsätta att utveckla framöver. Med den kundnöjdhet vi har idag, där styrkorna är vår personal och servicekvalitet, vars konsekvens är fortsatta ökade marknadsandelar ser det ljus ut för bolagets utveckling inom samtliga verksamhetsområden. Vi har fortsatt ett gott utgångsläge och ett gott resultat med oss i våra ambitioner framåt. Länsförsäkringar Gotland är ett bolag som finns och vill utvecklas på Gotland, även om det finns hot för ett litet bolag som ökade regelkrav och skattetryck.

Koncernen

Koncernen- Länsförsäkringar Gotland - består av moderbolaget Länsförsäkringar Gotland (534000-6369) och dotterbolaget Humlegården Gotland AB (556676-2687).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens eget kapital inklusive årets resultat uppgår till 747,2 (711,6) Mkr.

Vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står:

- balanserad vinst	479 335 716 kr
- årets resultat	60 646 419 kr
	539 982 135 kr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att kronor 539 982 135 överförs i ny räkning.

Femårsöversikt

Koncernen, belopp i tkr	2016	2015	2014	2013	2012
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r	207 167	192 619	174 410	174 143	167 922
Kapitalavkastning i försäkringsrörelsen	5 416	3 435	3 573	5 034	6 530
Försäkringsersättningar f.e.r	-160 273	-117 857	-100 564	-122 901	-123 961
Driftskostnader f.e.r	-39 974	-35 370	-35 810	-35 861	-33 901
Övriga tekniska kostnader	-1 651	-671	-4 103		
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring och rabatter	10 685	42 156	37 506	20 415	16 590
Återbäring	-50 000	0	-49 760	0	-37 860
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen efter återbäring och rabatter	-39 315	42 156	-12 254	20 415	-21 270
Finansrörelsens resultat	76 036	59 530	66 881	59 238	32 522
Övriga intäkter och kostnader	1 926	2 326	7 405	-149	5 900
Resultat före dispositioner och skatt	38 647	104 012	62 032	79 504	17 152
Årets resultat	35 574	86 647	52 626	62 898	26 926
Premieinkomst f.e.r	211 470	199 003	179 240	178 433	169 546
EKONOMISK STÄLLNING (Belopp i tkr)					
Placeringstillgångar, verkligt värde	1 011 225	984 170	815 369	740 672	648 698
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r	485 823	382 273	416 883	305 259	340 281
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	747 163	711 648	624 372	571 117	505 250
Uppskjuten skatt	98 715	95 508	89 566	80 288	67 453
Konsolideringskapital	845 878	807 156	713 938	651 405	572 703
Kapitalbas (moderbolaget)	--	791 826	696 929	635 533	553 912
Erforderlig solvensmarginal (moderbolaget)	--	39 471	39 471	34 183	34 183
Solvensrelaterade uppgifter (moderbolaget)					
Kapitalbas	843 282	--	--	--	--
varav Primärkapital	843 282	--	--	--	--
Minimikapitalkrav	79 400	--	--	--	--
Solvenskapitalkrav	317 602	--	--	--	--
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r	77,4%	61,2%	57,7%	70,6%	73,8%
Driftskostnadsprocent f.e.r	19,3%	18,4%	20,5%	20,6%	20,2%
Totalkostnadsprocent f.e.r	96,7%	79,5%	78,2%	91,2%	94,0%
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	0,8%	1,1%	0,8%	0,4%	1,7%
Totalavkastning	7,4%	6,1%	8,2%	8,5%	5,3%
Konsolideringsgrad (%)	400	406	398	365	338

Rapport över totalresultat för koncernen

1 januari-31 december

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse, tkr	Not	2016	2015
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst från försäkringsavtal	3	235 077	223 492
Premier för avgiven återförsäkring		-23 607	-24 489
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-4 303	-6 384
		207 167	192 619
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	5 416	3 435
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-124 412	-113 059
Återförsäkrares andel	5	11 810	4 209
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-42 018	-8 079
Återförsäkrares andel	5	-5 653	-928
		-160 273	-117 857
Driftskostnader	6	-39 974	-35 370
Övriga tekniska kostnader	7	-1 651	-671
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		10 685	42 156
Återbäring och rabatter	8	-50 000	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-39 315	42 156
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-39 315	42 156
Resultat från dotterbolag		225	1 480
Kapitalavkastning, intäkter	9, 13	16 522	24 269
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10, 13	70 498	50 391
Kapitalavkastning, kostnader	11, 13	-5 793	-6 643
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	12, 13	0	-6 532
Kapitalförvaltningens resultat		81 452	62 965
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-5 416	-3 435
Återstående kapitalavkastning		76 036	59 530
Övriga intäkter	14	54 659	54 573
Övriga kostnader	14	-52 733	-52 247
Resultat förmedlad affär		1 926	2 326
Resultat före skatt		38 647	104 012
Skatt på årets resultat	15	-3 073	-17 365
Årets resultat		35 574	86 647
Övrigt totalresultat			
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Periodens omvärdering av rörelsefastigheter		806	806
Skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat		-177	-177
Summa övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt		629	629
Årets totalresultat		36 203	87 276

Resultaträkning för moderbolaget

1 januari-31 december

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse, tkr	Not	2016	2015
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst från försäkringsavtal	3	235 077	223 492
Premier för avgiven återförsäkring		-23 607	-24 489
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-4 303	-6 384
		207 167	192 619
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	5 416	3 435
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-124 412	-113 059
Återförsäkrares andel	5	11 810	4 209
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-42 018	-8 079
Återförsäkrares andel	5	-5 653	-928
		-160 273	-117 857
Driftskostnader	6	-39 168	-33 852
Övriga tekniska kostnader	7	-1 651	-671
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		11 491	43 674
Återbäring och rabatter	8	-50 000	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-38 509	43 674
Icke-teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-38 509	43 674
Kapitalavkastning intäkter	9, 13	18 857	20 016
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10, 13	70 498	73 265
Kapitalavkastning kostnader	11, 13	-7 474	-6 643
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	12, 13	0	-24 608
Kapitalförvaltningens resultat		81 881	62 030
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	- 5 416	-3 435
Återstående kapitalavkastning		76 465	58 595
Övriga intäkter	14	54 705	54 685
Övriga kostnader	14	-52 877	-52 828
Resultat Förmedlad affär		1 828	1 857
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		39 784	104 126
Bokslutsdispositioner			
Förändring säkerhetsreserv		-5 449	-5 044
Förändring periodiseringsfonder		36 489	-17 039
Över-/underavskrivningar		-127	30
Resultat före skatt		70 697	82 073
Skatt på årets resultat	15	-10 051	-12 484
Årets resultat		60 646	69 589
Rapport över totalresultat för moderbolaget			
Årets resultat		60 646	69 589
Övrigt totalresultat		0	0
Årets totalresultat		60 646	69 589

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Per den 31 december

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Immateriella tillgångar				
Goodwill		0	865	0
Övriga immateriella tillgångar	16	0	0	674
		0	865	674
Placeringstillgångar				
Aktier och andelar i intresseföretag	19	2 245	1 832	1 398
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>				
Aktier och andelar	20, 22	659 978	578 736	582 501
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21, 22	348 785	403 454	231 262
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		217	148	208
		1 011 225	984 170	815 369
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar				
Oreglerade skador	31	106 288	111 941	112 868
Fordringar				
Kundfordringar	23	55 660	51 497	47 909
Övriga fordringar avseende direkt försäkring	23	8 921	9 172	15 360
Fordringar avseende återförsäkring		10 778	10 291	5 465
Övriga fordringar		6 410	17 642	656
		81 769	88 602	69 390
Andra tillgångar				
Rörelsefastigheter	17	41 975	41 975	41 975
Övriga materiella tillgångar och varulager	24	1 792	1 441	1 349
Likvida medel	25	206 050	100 177	214 017
Aktuell skattefordran		7 311	0	8 148
		257 128	143 593	265 489
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Upplupna ränte- och hyresintäkter		491	960	794
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	11 514	11 812	7 850
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	24 428	21 529	26 456
		36 433	34 301	35 100
Summa tillgångar		1 492 843	1 363 472	1 298 890

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Per den 31 december

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31	2015-01-01
Omvärderingsreserv		8 276	7 648	7 019
Balanserad vinst inklusive årets resultat		738 887	704 000	617 353
		747 163	711 648	624 372
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)				
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	30	108 209	103 906	97 522
Oreglerade skador	31	433 902	390 308	382 229
Återbäring och rabatter	8	50 000	0	50 000
		592 111	494 214	529 751
Andra avsättningar				
Pensioner och liknande förpliktelser	32	2 598	4 472	4 409
Aktuell skatteskuld		0	4 157	308
Uppskjuten skatteskuld	15	98 715	95 508	89 566
Övriga avsättningar		0	0	0
		101 313	104 137	94 283
Skulder				
Skulder avseende direkt försäkring	33	35 503	35 392	32 460
Skulder avseende återförsäkring		4 836	4 264	3 904
Övriga skulder	34	5 683	7 108	7 525
		46 022	46 764	43 889
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	6 234	6 709	6 595
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 492 843	1 363 472	1 298 890

Upplysningar om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 37.

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	17	41 975	41 975
<i>Placeringar i koncernföretag och intresseföretag</i>			
Aktier och andelar i koncernföretag	18	166 491	142 047
Aktier och andelar i intresseföretag	19	2 245	1 832
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	20, 22	498 108	443 841
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21, 22	348 785	403 454
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		217	148
		1 057 821	1 033 297
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	31	106 288	111 941
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	23	64 581	60 669
Fordringar avseende återförsäkring		10 778	10 291
Fordringar på koncernföretag		0	61
Övriga fordringar		6 409	16 932
		81 768	87 953
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar och varulager	24	1 792	1 441
Likvida medel	25	201 429	91 189
Aktuell skattefordran		7 311	0
		210 532	92 630
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		491	960
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	11 514	11 812
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	24 428	21 226
		36 433	33 998
Summa tillgångar		1 492 842	1 359 819

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER, tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
Eget kapital	28		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Övriga bundna fonder		6 625	6 625
Uppskrivningsfond		20 243	20 243
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		479 336	409 747
Årets resultat		60 646	69 589
		566 850	506 204
Obeskattade reserver	29		
Säkerhetsreserv		206 041	200 592
Periodiseringsfonder		0	36 489
Utgjämningssfond		24 847	24 847
Över-/underavskrivningar		282	155
		231 170	262 083
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	30	108 209	103 906
Oreglerade skador	31	433 902	390 308
Återbäring och rabatter	8	50 000	0
		592 111	494 214
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	32	2 598	4 472
Aktuell skatteskuld		0	3 664
Uppskjuten skatteskuld	15	47 857	37 850
		50 455	45 986
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	33	35 503	35 392
Skulder avseende återförsäkring		4 836	4 264
Övriga skulder	34	5 683	5 416
		46 022	45 072
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	35	6 234	6 260
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 492 842	1 359 819

Upplysningar om moderbolagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 37,

Rapport över förändring i Eget kapital för koncernen

Tkr	Omvärderings- reserv	Balanserad vinst inklusive årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2015-01-01	7 019	617 353	624 372
Årets resultat	0	86 647	86 647
Årets övrigt totalresultat			
Periodens omvärdering av Rörelsefastigheter	629	0	629
Utgående eget kapital 2015-12-31	7 648	704 000	711 648
Ingående eget kapital 2016-01-01	7 648	704 000	711 648
Omföring försäljning		-688	-688
Årets resultat	0	35 574	35 574
Årets övrigt totalresultat			
Periodens omvärdering av Rörelsefastigheter	629	0	629
Utgående eget kapital 2016-12-31	8 277	738 886	747 163

Av det totala egna kapitalet är 186 938 (211 050) tkr bundet eget kapital.

Rapport över förändring i Eget kapital för moderbolaget

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt
	Övriga fonder	Uppskriv- ningsfond	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2015-01-01	6 625	20 243	360 678	49 069	436 615
Vinstdisposition			49 069	-49 069	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat				69 589	69 589
Utgående eget kapital 2015-12-31	6 625	20 243	409 747	69 589	506 204
Ingående eget kapital 2016-01-01	6 625	20 243	409 747	69 589	506 204
Vinstdisposition			69 589	-69 589	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat				60 646	60 646
Utgående eget kapital 2016-12-31	6 625	20 243	479 336	60 646	566 850

Rapport över kassaflöden

		Koncernen		Moderbolaget	
Belopp i tkr	Not	2016	2015	2016	2015
Den löpande verksamheten					
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		38 647	104 012	39 784	104 126
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	KF a	22 669	-91 558	23 544	-97 835
Betald skatt		-8 588	-270	-8 196	-86
Kassaflöde från den löpande verksamheten					
före förändringar i tillgångar och skulder		52 728	12 184	55 132	6 205
Förändringar i övriga rörelsefordringar		937	-13 462	573	-13 094
Förändringar i övriga rörelseskulder		1 059	-124	923	848
Kassaflöde från den löpande verksamheten		54 724	-1 402	56 628	-6 041
Investeringsverksamheten					
Köp av finansiella placeringstillgångar		-41 234	-235 751	-41 234	-235 751
Försäljning av finansiella placeringstillgångar		94 736	121 498	94 736	121 498
Investeringar i aktier i koncernföretag, netto likviditetspåverkan		0	1 987	0	-2 354
Avyttring av aktier i koncernföretag, netto likviditetspåverkan		-2 181	0	500	0
Investeringar i materiella tillgångar		-172	-172	-390	-172
Kassaflöde från investeringsverksamheten		51 149	-112 438	53 612	-116 779
Årets kassaflöde		105 873	-113 840	110 240	-122 820
Likvida medel vid årets början		100 177	214 017	91 189	214 009
Likvida medel vid årets slut		206 050	100 177	201 429	91 189

Not KF a Tilläggsupplysningar till kassaflöden

Betalda räntor och erhållen utdelning	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Erhållen utdelning	4 337	9 043	6 522	4 431
Erhållen ränta	3 254	5 799	3 254	5 798
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Värdeförändringar på byggnader och mark	0	0	0	0
Värdeförändringar på övriga finansiella placeringstillgångar	-72 068	-45 640	-72 068	-50 437
Realisationsvinster och förluster	-8 069	-8 969	-6 388	-8 969
Avskrivningar	833	1 558	27	78
Förändringar av avsättningar	96 022	-35 473	96 022	-35 473
Förändring av ÅF:s andel av försäkringstekniska avsättningar	5 653	928	5 653	928
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	298	-3 962	298	-3 962
	22 669	-91 558	23 544	-97 835

Likvida medel utgörs av behållning på bankkonto och redovisas till fullo under Likvida medel i balansräkningen.

Resultatanalys

MODERBOLAGET

Direkt försäkring i Sverige

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	Not	Totalt 2016	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk och olycksfall	Motorfordon Kasko	Trafik	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r	A	207 167	49 285	53 183	7 963	46 532	30 882	187 845	19 323
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		5 416	0	0	627	0	2 435	3 062	2 354
Försäkringsersättningar f.e.r	B	-160 272	-25 734	-28 575	-14 866	-31 603	-32 121	-132 899	-27 373
Driftskostnad f.e.r		-39 168	-13 403	-12 498	-2 630	-5 036	-5 477	-39 044	-124
Övriga tekniska kostnader		-1 651	0	0	0	0	-1 651	-1 651	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		11 491	10 148	12 110	-8 906	9 893	-5 933	17 312	-5 820
Återbäring och rabatter f.e.r		-50 000	-12 061	-16 170	-2 297	-11 093	-8 379	-50 000	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-38 509	-1 913	-4 060	-11 204	-1 200	-14 312	-32 688	-5 820
Avvecklingsresultat f.e.r									
Avvecklingsresultat, brutto		9 673	6 326	13 918	-2 641	207	2 070	19 880	-10 207
Återförsäkrares andel		-8 917	150	-6 373	-237	-10	-2 447	-8 917	0
Avvecklingsresultat f.e.r		756	6 476	7 545	-2 878	197	-377	10 963	-10 207
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		108 209	28 624	35 322	4 677	22 320	16 687	107 630	579
Avsättning för oreglerade skador		433 902	20 514	28 087	58 938	8 675	171 580	287 794	146 108
Avsättning för återbäring		50 000	12 061	16 170	2 297	11 093	8 379	50 000	
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		592 111	61 199	79 579	65 912	42 088	196 646	445 424	146 687
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		106 288	526	401	8 337	952	96 072	106 288	

NOTER TILL RESULTATANALYS

NOT A	Totalt 2016	Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk och olycksfall	Motorfordon Kasko	Trafik	Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r	207 167	49 285	53 183	7 963	46 532	30 882	187 844	19 323
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	235 077	52 285	69 506	10 047	48 253	36 043	216 134	18 943
Premier för avgiven återförsäkring	-23 607	-1 722	-15 198	-1 753	-381	-4 553	-23 607	
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-4 303	-1 278	-1 125	-332	-1 340	-608	-4 683	380
NOT B								
Försäkringsersättningar f.e.r	-160 272	-25 734	-28 575	-14 866	-31 603	-32 121	-132 899	-27 373
Utbetalda försäkringsersättningar	-112 601	-22 843	-29 324	-5 984	-29 648	-15 960	-103 759	-8 842
Före avgiven återförsäkring	-124 412	-22 878	-29 324	-5 984	-38 093	-19 290	-115 569	-8 842
Återförsäkrares andel	11 810	35	0	0	8 445	3 330	11 810	
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r	-47 670	-2 891	749	-8 882	-1 955	-16 161	-29 140	-18 531
Före avgiven återförsäkring	-42 018	-3 135	6 722	-9 267	-2 897	-14 909	-23 487	-18 531
Återförsäkrares andel	-5 653	244	-5 973	385	942	-1 251	-5 653	

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen avges per 31 december 2016 och avser Länsförsäkringar Gotland som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Visby.

Adressen till huvudkontoret är Österväg 17, Visby och organisationsnumret är 534000-6369.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12, har även tillämpats i koncernredovisningen.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 20 mars 2017. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 21/4 2017.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderbolagets redovisningsprinciper.

Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet. Även fastigheter är värderade till verkligt värde.

Utformning av de finansiella rapporterna

Länsförsäkringar Gotland tillämpar IAS 1 vid utformning av koncernens finansiella rapporter. IAS 1 innebär bland annat att ett företag ska presentera Rapport över koncernens totalresultat, Rapport över finansiell ställning, Rapport över förändringar i eget kapital samt Kassaflödesanalys.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet används sedan för att bland annat bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa bedömningar.

De antaganden som ligger till grund för dessa bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda bedömningar kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter avseende Finansiella Instrument framgår av redovisningsprinciperna för Finansiella instrument.

Följande poster i de finansiella rapporterna omfattas av väsentliga bedömningar och som ligger till grund för redovisning och värdering.

Försäkringstekniska avsättningar

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Uppskattningen av avsättningsbehovet för oreglerade skador görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna omfattar förutom den individuella bedömningen av större skador och skador med komplicerade ansvarsförhållanden även en bedömning av värdet av avsättningen för de skador som inträffat före räkenskapsårets utgång men som per balansdagen ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR – avsättning. Värderingen inkluderar även bedömning av kostnader för skadereglering samt förväntade kostnadsökningar.

Reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklings-tid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart

inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Fastställande av verkligt värde på placeringstillgångar

Ett antal av koncernens redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar kräver värdering till verkligt värde, för såväl finansiella som icke-finansiella tillgångar och skulder.

När verkligt värde för en tillgång eller skuld ska fastställas, använder koncernen observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

För placeringstillgångar kategoriserade i nivå 2 och nivå 3 gör Länsförsäkringar Gotland för var och en av tillgångarna en bedömning av rimligheten i värdet och tar in underliggande beräkningar och andra underlag där så är möjligt.

Värderingsprinciperna för värdering av finansiella tillgångar och skulder framgår nedan under rubriken Finansiella instrument. I not 22 beskrivs även väsentliga värderingstekniker och antaganden för redovisningen och värderingen av företagets placeringstillgångar kategoriserade i nivå 2 respektive nivå 3.

Ändrade redovisningsprinciper - koncernen

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Inga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2015 har haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Bolaget har heller inte för avsikt att förtidstillämpa dessa nya eller ändrade IFRS. Nedan beskrivs nya eller ändrade IFRS som förväntas få effekter på företagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka företagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018 och tidigare tillämpning är tillåten.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts i IFRS 9 av tre kategorier; där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer kräva en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken så ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bl a förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster.

IFRS 9, Finansiella instrument, klassificering och värdering har ett samband med val av tillämpning av principer för redovisning i den kommande redovisningsstandarden för försäkringsavtal, IFRS 17. Sambandet påverkar vald presentation av ränteeffekter i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat vid värdering av åtaganden hänförligt till försäkringsavtal. Sambandet mellan redovisningsstandarden har medfört att IASB gett ut en förändring av den nuvarande standarden för redovisning av försäkringsavtal, IFRS 4. Förändringen gavs ut i september 2016 och förväntas godkännas av EU under 2017.

Förändringen medger två valmöjligheter för försäkringsföretag. Ett alternativ ("deferral approach") är att företag som bedriver försäkringsverksamhet, om vissa kriterier är uppfyllda, kan skjuta upp tillämpningen av IFRS 9. Det andra alternativet ("overlay approach") är att de försäkringsföretag som enligt IFRS 9 klassificerar finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen som under IAS 39 inte var klassificerade till verkligt värde via resultaträkningen medges en alternativ tillämpning av IFRS 9. Det innebär i korthet att de kan välja att presentera skillnaden mellan det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IFRS 9 och det belopp som skulle ha redovisats i resultaträkningen enligt IAS 39 i Övrigt totalresultat.

De bedömningar av effekter som beskrivs i det följande baseras på den information som idag är känd eller som kan uppskattas med rimlig precision.

IFRS 9 har medfört följändringar i upplysningskraven i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar, vilka kommer att påverka de upplysningar som lämnas. Omfattningen för Länsförsäkringar Gotland av dessa ändringar är ännu inte känd eller uppskattad.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder ersätter från och med 2018 alla existerande IFRS relaterade till intäktsredovisning, bland annat IAS 18 och IAS 11. Länsförsäkringar Gotland planerar inte att förtidstillämpa IFRS 15.

IFRS 15 träder ikraft 2018 och tidigare tillämpning är tillåten. Intäktsredovisning och värdering utgår från en femstegsmodell som i korthet innebär att ett företag ska redovisa intäkter i takt med att prestationsåtaganden i avtal fullgörs. Ett företag ska för varje kontrakt med kund identifiera prestationsåtaganden för varje produkt eller tjänst och därefter sätta ett transaktionspris som fördelas till respektive prestationsåtagande. En intäkt ska därefter redovisas när respektive prestationsåtagande fullgörs. Det finns också begränsningar att intäktsföra rörliga ersättningsar hänförligt till fullgjorda åtaganden om det finns risk för reversering av intäkter.

Ny standard för redovisning av försäkringsavtal (IFRS 17)

Utvecklingen av en ny redovisningsstandard för redovisning av försäkringsavtal (IFRS 17) har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Standarden innebär en enhetlig internationell redovisningsstandard för redovisning av försäkringsavtal. Ett utkast till ny standard gavs ut 2010. I juni 2013 utfärdade IASB ett reviderat utkast till ny standard. Det reviderade utkastet har genomgått en remissrunda. IASB planerar att avsluta arbetet under 2016. En ny standard förväntas komma ut under första halvåret 2017, med tidigast bedömt ikraftträdande datum 1/1 2021.

Företaget bevakar utvecklingen men en konsekvensanalys avseende IFRS 17 har ännu inte påbörjats. Bolaget avvaktar slutlig

standard från IASB innan ett fördjupat arbete påbörjas.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar. Realiserade värdeförändringar med avdrag för uppskjuten skatt redovisas inom Eget fritt kapital under rubriken "Balanserade vinstmedel".

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärde av in- och utgående avsättningar för oregerade skador f.e.r. under året. Som räntesats tillämpas för samtliga försäkringsgrenar utom trafik, sjuk- och olycksfallsförsäkring den genomsnittliga räntan för Stibor 3-månaders löptid plus 0,5%. Det innebär för 2016 att räntesatsen blev 0 procent. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,75 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 1,25 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls värderas andelar i intresseföretag till substansvärde i koncernredovisningen. Värdeförändringarna redovisas över resultaträkningen. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar det redovisade värdet på innehavet i intresseföretaget.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för andelarna i intresseföretaget och ägarföretagets andel av det verkliga nettovärdet av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger koncernens redovisade värde på andelarna reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder/förmedlar ett brett utbud av livförsäkring samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, d.v.s. när tjänsten utförts. Från och med 2010 redovisas förmedlad affär samlad som en egen funktion.

Hyresintäkter

Hyresintäkter från rörelsefastigheter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i hyresavtalet. Den sammanlagda kostnaden för lämnade förmåner redovisas som en minskning av hyresintäkterna linjärt över hyresperioden.

Intäkter från fastighetsförsäljning

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas normalt på tillträdesdagen, såvida inte risker och förmåner övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle. Om risker och förmåner förknippade med tillgången (dvs. kontrollen över den) har övergått till köparen vid ett tidigare tillfälle än tillträdestidpunkten, intäktsredovisas fastighetsförsäljningen vid denna tidigare tidpunkt. Vid bedömningen av redovisningstidpunkt beaktas vad som avtalats mellan parterna beträffande risker och förmåner samt engagemang i den löpande förvaltningen. Därutöver beaktas omständigheter som kan påverka affärens utgång vilka ligger utanför säljarens och/eller köparens kontroll.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar eller skulder tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto.

Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt eller räntekostnad, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (t.ex. courtage) för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader.

Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 22.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Länsförsäkringar Gotland förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, obligationer, derivat och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t.ex. Länsförsäkringar AB ingår i denna utvärdering. Bolagets bedömning är att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer bolaget alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar som identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen, förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier och andelar, aktier och andelar i koncernföretag, aktier och andelar i intresseföretag samt obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag värderas i moderbolagets balansräkning till verkligt värde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Länsförsäkringar Gotland har inga tillgångar som klassificeras på detta sätt.

Lånefordringar och kundfordringar

Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av övriga skulder. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer. Fasträntekonton kan förekomma med löptider upp till 12 månader.

Värderingsprinciper

När verkligt värde för en tillgång eller skuld ska fastställas, an-

vänder koncernen observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Verkligen värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument.

Verkligen värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärs-mässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Sådana instrument återfinns i balansposterna *Aktier och andelar*, *Obligationer och andra räntebärande värdepapper*. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen. Verkligen värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för innehav av onoterade finansiella instrument inom balansposten *Aktier och andelar*.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den *Icke-tekniska redovisningen* som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader. För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna *Orealiserade vinster* på placeringstillgångar respektive *Orealiserade förluster* på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som *Övriga intäkter*.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvat av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer. Avskrivningsbara Immateriella tillgångar skrivs av på 5 år från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden, såvida inte sådan nyttjandeperiod är obestämbar.

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och provas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter redovisas enligt omvärderingsmetoden. Byggnader och mark som ägs av Länsförsäkringar Gotlands koncern och som används för administrativa syften redovisas till sina omvärderade belopp, vilket är det verkliga värdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och justering på grund av omvärdering på omvärderingsdagen. Verkligt värde baseras på rådande priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter på samma plats och i samma skick. Värderingen utförs av en extern oberoende värderingsman. Värdeökningar till följd av omvärdering redovisas normalt mot omvärderingsreserv vilket redovisas som en ökning i övrigt totalresultat och ackumuleras i omvärderingsreserven i eget kapital. Om ökningen utgör åter-

föring av tidigare redovisad värdenedgång avseende samma tillgång redovisas ökningen som en minskad kostnad i resultaträkningen. Dock redovisas minskningen i övrigt totalresultat till den del det finns eventuellt befintligt saldo i omvärderingsreserven hänförligt till tillgången.

Skillnaden mellan avskrivning baserat på det omvärderade värdet och avskrivningar enligt ursprungligt anskaffningsvärde överförs från omvärderingsreserven till balanserade vinstmedel.

Rörelsefastigheter består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms vara obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter. Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader.

Byggnadens stomme	80 år
Installationsstammar & elnät, yttertak, fasad & fönster, stomkompletteringar	40 år
Inre ytskikt och maskinell utrustning	20 år

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärde samt nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet.

Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, uträknas och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans

och hantering, installation, lagfarter och konsulttjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Beräknade nyttjandeperioder:

- inventarier, verktyg och installationer	5 år
- datainventarier	3 år

Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar provas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde och tillgångens nyttjandevärde.

En nedskrivning återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Gotland tecknat lämnas olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Även i de fall ersättningen är liten i absoluta tal, är beloppet betydande i relation till det belopp som utbetalas om den försäkrade händelsen inte inträffar. Samtliga Länsförsäkringar Gotlands försäkringskontrakt har därför bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller

kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som avsättning för ej intjänade premier i balansräkningen. Beräkning av avsättningen sker genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid. I resultaträkningen redovisas effekten på raden förändring i avsättning för ännu ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, enligt så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker. Denna bedömning innefattar bl.a. uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av avsättning för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet för okända skador görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2.

Avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring och skadelivräntor diskonteras sedan tidigare. Från och med 2016 diskonteras även sjuk- och olycksfallsförsäkring. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring har en diskonteringsränta om 0,60 (1,25) procent använts. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring har en diskonteringsränta om 1,00 (1,25) procent använts. Den totala avsättningen för oreglerade skador som diskonteras uppgår före diskontering till 334,0 (247,5) Mkr brutto, motsvarande belopp efter diskontering är 308,0 (220,0) Mkr.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder och diskonteras till marknadsränta enligt den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska skulder utgörs av den del av oreglerade skador som täcks av återförsäkraren baserat på återförsäkringskontrakt.

Även återförsäkrarens andel av avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring och sjuk- och olycksfallsaffär redovisas till diskonterade värden. Återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador uppgår före diskontering till 111,3 (109,9) Mkr, motsvarande belopp efter diskontering är 104,4 (97,3) Mkr. Den totala diskonteringseffekten uppgår netto till 19,1 (15,0) Mkr.

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar

nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för personal i försäljningsledet. Anskaffningskostnader skrivs av över 12 månader.

Återbäring och rabatter

Återbäring och rabatter redovisas nederst i det tekniska resultatet. För den del av återbäring och rabatter som inte är utbetalt görs en avsättning i balansräkningen. Avsättningen ingår i de försäkringstekniska avsättningarna.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelse)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank ingår att bolaget ska stå för minst 80 % av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som Länsförsäkringar Gotland förmedlat. Detta sker genom avräkning från de provisionsersättningar bolaget erhåller enligt den ersättningsmodell som avtalats med Länsförsäkringar Bank. Avräkning kan högst ske med belopp som motsvarar samtliga framtida utbetalningar av provisionsersättning. Beräkningen av avsättning för kreditförluster utgår från en riskbaserad bedömning såväl på individuell nivå som på gruppnivå för de krediter företaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader som inte beaktas är skillnader som uppkommit vid första redovisningen av goodwill samt första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Pensioner genom försäkring

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 6 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 6 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Pensioner - övrigt

Företaget har genom det centrala kollektivavtalet avseende tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, en särskild rätt för vissa anställda, (personer födda år 1955 och tidigare), att den anställde kan avsluta sin tjänstgöring tidigast från och med 62 års ålder. Avsättning sker utifrån antaganden om hur många som kommer att nyttja möjligheten. Skulden är diskonterad. Se även not 32. 2016 har bolaget antagit att 100 (100) % av de berörda nyttjar möjligheten. Diskonteringsräntan är 0,6 (1,25) %. Den totala avsättningen uppgår till 2 598 (4 472) tkr.

Kostnader för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

En avsättning för förväntade kostnader för resultatdelning redovisas när en rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda föreligger och denna förpliktelse kan beräknas tillförlitligt.

Avsättning görs till en reserv för, enligt kollektivavtal, förtida pensionsavgångar (se även not 32). Avsättningen är inte tryggad enligt Tryggandelagen.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer

(januari 2016). Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden tillämpas. Försäkringsföretaget tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Ändrade redovisningsprinciper - moderbolaget

Om inte annat anges nedan har Moderbolagets redovisningsprinciper under 2016 förändrats i enlighet med vad som ovan angivits under rubriken "Ändrade redovisningsprinciper – koncernen".

Dotterföretag/Intresseföretag

Hindret för att värdera andelar i dotterföretag och intresseföretag till verkligt värde, i enlighet med IAS 27 och IAS 28 har tagits bort i RFR 2 till följd av en ändring i Årsredovisningslagen. Därav har moderbolaget värderat andelar i dotterbolag och intressebolag till verkligt värde från och med 2010.

Skilnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

Skilnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling av Länsförsäkringsgruppens försäkringssystem Rally och Sally redovisas som kostnad i moderbolagets resultaträkning men som en tillgång i koncernens Rapport över finansiell ställning med en avskrivningstid på 5 år.

Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Samtliga fastigheter redovisas under Byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

NOT 2 UPPLYSNINGAR OM RISKER

Inledning

Risk är en naturlig del av Länsförsäkringar Gotlands verksamhet. En framgångsrik hantering av risk är en av de viktigaste konkurrensfaktorerna för försäkringsbolag. Med andra ord behöver inte risk vara något negativt, utan det är hur olika typer av risker hanteras som är det väsentliga. Bolaget hanterar risktagandet genom tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Länsförsäkringar Gotland har som målsättning att identifiera, begränsa och följa upp alla de risker som kan ha en väsentlig påverkan på bolagets resultat och ställning.

Länsförsäkringar Gotland är exponerat för flera olika typer av risk. Försäkringsrisker förknippade med skadeförsäkringsverksamheten kan delas in i tre riskområden; teckningsrisk, återförsäkringsrisk och reservsättningsrisk. I och med att premier tas ut i förskott är likviditetsrisken i försäkringsverksamheten begränsad, förutsatt att premierna placerats i likvida tillgångar. I den förmedlade bank- och livförsäkringsverksamheten är kreditrisk den mest påtagliga risken vid sidan om den operativa risken. Med hänsyn till att bolagets resultat till stor del styrs av hur bra avkastningen varit i kapitalförvaltningen är även hantering och uppföljning av finansiell risk en central del av verksamheten.

Operativ risk, avser risken för förlust till följd av brister i processer, system, mänskliga misstag eller yttre händelser. Operativa risker finns i alla delar av bolagets verksamhet.

Mål, principer och metoder för bolagets riskhantering

Syftet med bolagets riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra samtliga risker som bolaget är exponerat för – både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att tillse att bolaget har en betryggande solvens i förhållande till de risker företaget är exponerat för.

Ansaret för Länsförsäkringar Gotlands riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, policy för finansförvaltning och placeringsriktlinjer (inklusive målportfölj, det vill säga hur bolagets tillgångar ska vara allokerade mellan olika tillgångslag). Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker utvecklas via ett flertal olika rapporter.

Styrelsen har även ett finansutskott till sitt förfogande samt sedan i augusti 2016 ett risk- och revisionsutskott. I finansutskottet ingår två styrelseledamöter, vd och finansförvaltare. Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Finansutskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av målportföljen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. Finansutskottet har minst fyra protokollförda möten per år. I risk- och revisionsutskottet ingår tre styrelseledamöter, ekonomichefen samt företagets riskcontroller samt riskmanager. Risk- och revisionsutskottet har främst till uppgift att övervaka företagets samtliga risker samt övervaka och säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen.

Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen.

Bolagets riskcontroller ansvarar för att identifiera och beskriva bolagets olika riskområden. I detta ansvar ligger även att tillsammans med företagsledningen, och bolagets compliancefunktion, ta fram styrdokument som beskriver hur de olika ris-

kerna ska hanteras. Riskcontrollern har även till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till styrelsen.

Compliancefunktionen är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regel efterlevanden i bolaget. Compliancefunktionen rapporterar fyra gånger per år till vd och styrelsen, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Bolagets riskurvalsgrupp och kreditkommitté har till uppgift att bedöma nya och befintliga risker inom sakförsäkrings- och kreditverksamheten. Kommittéerna har rätt att ta egna beslut om bolaget ska acceptera en risk eller inte. Detta får dock bara ske inom de olika kommittémedlemmarnas behörigheter.

Bolaget har dessutom en säkerhetsgrupp som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor. Säkerhets- och riskarbetet är även samordnat med motsvarande funktioner inom Länsförsäkringar AB. Bolaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa bolagets risktagande på dessa områden. Under 2016 bildades ett riskforum där företagsledningen och kontrollfunktionerna övervakar hela riskhanteringssystemet.

Rapportering av risk

Bolaget har en intern beräkningsmetod för att mäta totalrisk. Metoden är ett led i anpassningen till de så kallade riskbaserade solvensregler som har införts 2016-01-01. I beräkningen ingår att mäta risk för följande risktyper; försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk, operativ risk och affärsrisk. Det totala riskbeloppet ställs sedan i relation till bolagets kapital (konsolideringskapital). Bolagets styrelse får en riskrapport en gång per kvartal där det framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan totalrisk och kapital har utvecklats. Bolagets kreditrisk rapporteras av bankchefen till styrelsens kreditutskott.

Bolaget är styrt av en mängd legala krav. I Sverige är det Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet för de finansiella bolagen. Varje kvartal rapporterar bolaget in uppgifter om bland annat kapitalbas och solvens. Från och med 2007 rapporterar bolaget även in uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stresstest som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyllde med god marginal de minimikrav som ställts av myndigheterna.

I slutet av 2014 lämnade bolaget för första gången sin egen risk och solvensanalys (FLAOR) till Finansinspektionen.

Risker i Skadeförsäkringsrörelsen (försäkringsrisker)

Skadeförsäkringsverksamhet går ut på att överföra risk från försäkringstagaren till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren

tar in premier från ett stort antal försäkringstagare och förbinder sig att ersätta dem om en försäkrad skadehändelse inträffar. En korrekt prissättning av försäkringsavtalen är avgörande för resultatet i försäkringsverksamheten. Det finns dock en inneboende osäkerhet i försäkringsverksamhet som gör att ogynnsamma resultat kan förekomma. För att hantera denna osäkerhet används återförsäkring för att minska fluktuationen i försäkringsverksamhetens resultat.

Försäkringsverksamheten i Länsförsäkringar Gotland består av försäkringsgrenarna Sjuk och olycksfall, Villa och hem, Företag och fastighet, Trafik, Motorfordon och Mottagen återförsäkring. En uppdelning av resultat och avsättningar för respektive gren ges i resultatanalysen. I den mottagna återförsäkringen är Nordiska Kärnförsäkringspoolen den största enskilda risken. Bolagets ansvar i denna affär är maximerat till 800 000 euro per händelse.

Marknadsrisk

Då majoriteten av reserven och tillgångarna är räntekänsliga påverkas både tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Livförsäkringsrisk

I samband med överlåtelsen av avvecklingsaffären inom trafik under 2014 mottog även Länsförsäkringar Gotland livränterörelse. Livränterörelse är klassificerad som övrig livaffär och livräntor betalas i normalfallet ut livsvarigt varför bolaget exponeras mot långlevnadsrisk.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna. För att säkerställa att premien är tillräcklig görs löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs även justeringar av dessa. Bolaget följer även detaljerade interna riktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. De mest frekventa besiktningarna som görs är våtrumsbesiktning i bostäder, skal- och brandskyddsbesiktning hos företag, samt el- och brandskyddsbesiktning på lantbruk. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande åtgärder i form av rådgivning vilket ytterligare förbättrar bolagets risk.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Gotlands verksamhetsområde är begränsat till Gotlands län, vilket innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en brand eller stormskada eller andra naturkatastrofer som översvämningar, jordskred eller liknande. Främst är det olika typer av egenomsförsäkring (exempelvis fastighets-, lantbruk/skogs- och villaförsäkring) som är särskilt känsliga för denna geografiska koncentration.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen har bolaget, genom avgiven återförsäkring, försäkrat sig mot risken för mycket stora skador. All återförsäkring inom Länsförsäkringsgruppen ombesörjs av affärsområdet Återförsäkring inom Länsförsäkringar AB genom intern och extern återförsäkring. Återförsäkringsprogrammen gäller kalenderårsvis och förnyas/omförhandlas varje år. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet över valda självbehåll upp till vissa beloppsgränser. Styrelsen har beslutat om hur stor bolagets egen kostnad per skadehändelse, självbehållet, får vara för olika typer av försäkringsrisker. Självbehållet varierar mellan 1-5 Mkr inom de olika försäkringsgrenarna.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på brutto- och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, medan övriga antaganden är konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter.

Känslighetsanalys av teckningsrisker (tkr)

Inverkan på vinst före skatt	2016	2015
1 % förändring i totalkostnadsprocent	2 072	1 926
1 % förändring i premienivån	2 351	2 235
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	2 361	2 449

Känslighetsanalys av teckningsrisker (tkr)

Inverkan på eget kapital	2016	2015
1 % förändring i totalkostnadsprocent	1 616	1 502
1 % förändring i premienivån	1 834	1 743
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	1 842	1 910

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken för att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker för att reglera inträffade skador. Bolagets totala åtagande för pågående försäkringar och oreglerade skador (netto) uppgår för år 2016 till 435,8 Mkr (382,3). Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, för-

ändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden. Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom Trafik- och Olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador.

När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador.

Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs löpande och därutöver en till två gånger per år.

Bolaget redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring, skadelivräntor samt sjuk- och olycksfallsförsäkring. Detta innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto) till 203,6 (122,7) Mkr. Den ackumulerade diskonteringseffekten, dvs. skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till 19,1 (15,0) Mkr. LFAB Sak har bland annat till uppgift att rekommendera vilken diskonteringsränta som bör användas för diskontering av skadereserverna i trafikaffären. Länsförsäkringar Gotland har valt att följa denna rekommendation. För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,60 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 1,00 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Känslighetsanalys, reservsättningsrisk (tkr)**Riskparameter***Minskning av diskonteringsräntan**med 1 %-enhet*

	2016	2015
- Inverkan på vinst före skatt	21 041	11 740
- Inverkan på eget kapital	16 412	9 157

Reservsättning och skadeavveckling

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års reservavsättning i förhållande till faktiskt avvecklingsresultat ett mått på bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden.

Det totala avvecklingsresultatet netto 2016 är 756 (7 974) tkr.

Reservsättning och avvecklingsresultat, brutto (Mkr)**Reservsättning och**

avvecklingsresultat, brutto (Mkr)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Avsättning oregerade skador	182,8	201,7	251,1	257,5	295,2	302,8	292,9	382,2	390,3	433,9
Förändring (%)	17	10	24	3	15	3	-3	30	2	11
Avvecklingsresultat	9,9	1,8	15,7	5,3	7,6	0,3	47,8	3,0	9,3	9,7

Återförsäkringsrisk

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsbolagsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen - per riskslag - fastställda belopp (självbehåll), per skada, per händelse och totalt per skadeår. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa bolagets kostnad för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse, och i tredje hand för det totala årsresultatet. Självbehållet är för bolagets del maximerat till 5,0 Mkr.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser (teckningsmaximaler). Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Det externa katastrofskyddet har under året haft en kapacitet om 8 miljarder kr totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Risken att bolaget av misstag tecknar en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av bolagets återförsäkringsprogram, är en processrisk, och är ett exempel på risk som definitions-mässigt hör hemma under rubriken "Operativa risker".

Bolaget har på balansdagen en återförsäkringsfordran om 106,3 Mkr (111,9) avseende återförsäkras andel av oregrerade skador.

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser, fastighetspriser och råvarupriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i dessa marknadspriser.

För Länsförsäkringar Gotlands del är det aktiekurs-, valuta- och ränterisk samt fastighetsrisker de mest påtagliga riskerna. Bolaget har ingen direkt exponering mot råvaror, men självklart finns en sådan exponering indirekt via bolagets aktieexponering.

Bolaget har ett regelverk, policy och riktlinjer för finansförvaltningen, för hur bolaget får placera tillgångarna och till vilken risk detta får göras. Policy och riktlinjer för finansförvaltningen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Målet för bolagets finansförvaltning är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och tillgänglighet.

I syfte att skapa meravkastning utöver vad normalportföljen ger, har bolaget valt en aktiv förvaltning av tillgångarna, vilket i sin tur medför att den faktiska fördelningen av tillgångar kan avvika från normalportföljen. För att begränsa den risk det innebär att den faktiska avkastningen ska avvika väsentligt från normalportföljens avkastning har styrelsen beslutat om hur mycket den faktiska portföljen får avvika från normalportföljen. Styrelsen tar därmed ställning, dels till vilken risknivå som ska gälla för förvaltningen och dels till vilken frihet som ges till den operativa förvaltningsorganisationen att söka höja avkastningen genom att avvika från normalportföljen.

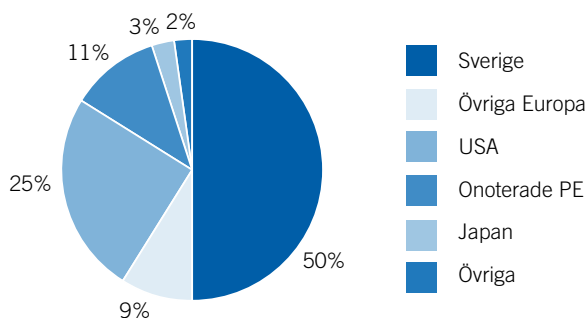
Bolagets finansutskott tar löpande beslut om den löpande förvaltningen. Den operativa förvaltningsorganisationen effektuerar besluten. Eventuella avvikelser från det mandat finansutskottet erhållit från styrelsen rapporteras till styrelsen.

Inför varje finansutskott samt styrelsemöte rapporteras en finansrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till normalportföljens. Alla typer av avvikelser gentemot bolagets policy och riktlinjer för finansförvaltningen rapporteras i finansrapporten.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har koncernen en total aktieexponering om 510,5 (450,4) Mkr. I detta innehav ingår strategiska aktieinnehav såsom Länsförsäkringar AB. Aktieportföljen, utöver de strategiska aktieinnehaven, uppgår till 323 (288) Mkr. Bolaget försöker minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika bolag, branscher och geografiska regioner.

Geografisk fördelning

Diagrammet visar hur bolagets aktieplaceringar (exklusive strategiska placeringar) fördelar sig på olika geografiska regioner.

Känslighetsanalys för aktier, koncernen (tkr)	2016	2015
Kursnedgång på aktier med 10 %		
- Inverkan på vinst före skatt	32 300	28 800
- Inverkan på eget kapital	25 194	22 464

Valutakursrisk

Bolaget har indirekt tillgångar i utländsk valuta via våra globala aktiefonder samt private equity innehav. Bolaget har per 31/12 främst en indirekt exponering mot Us dollar, Euron samt Yen. Den totala valutaexponeringen uppgår till 167,8 (154) Mkr. Bolaget har inte, genom derivat eller på annat sätt, genomfört valutasäkringar.

Känslighetsanalys, valutarisk (netto)	2016	2015
Inverkan på resultatet före skatt (tkr)		
10 % nedgång i valutakurser generellt	16 786	15 431
10 % nedgång i valutan USD	10 220	8 968
10 % nedgång i valutan EUR	3 819	3 717
10 % nedgång i valutan övriga valutor	1 819	1 513

Tabellen ovan visar hur resultatet före skatt påverkas av en förändring i valutakurser med hänsyn taget till valutasäkringsinstrument.

Känslighetsanalys, valutarisk (netto)	2016	2015
Inverkan på resultatet efter skatt (tkr)		
10 % nedgång i valutakurser generellt	13 093	12 036
10 % nedgång i valutan USD	7 972	6 995
10 % nedgång i valutan EUR	2 979	2 899
10 % nedgång i valutan övriga valutor	1 419	1 180

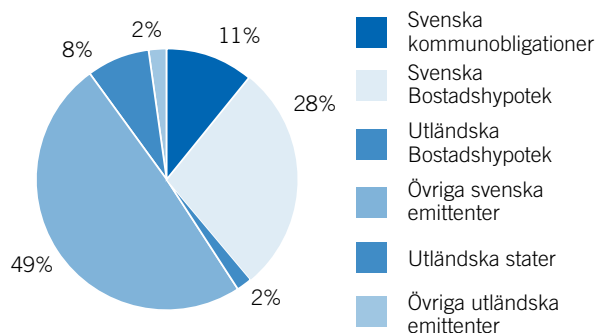
Tabellen ovan visar hur eget kapital efter skatt påverkas av en förändring i valutakurser med hänsyn taget till valutasäkringsinstrument.

Ränterisk

Bolagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 334,1 (403,4) Mkr. Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets ränteportfölj består huvudsakligen av statsobligationer, bostadsobligationer, kreditobligationer och räntefonder. Ränteförvaltningen sker internt såväl som externt.

Länsförsäkringar Gotland är exponerat för ränterisk genom risken för att de fastförräntade tillgångarna sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk eller prISRISK ökar med tillgångens löptid. Durationen i ränteportföljen per 31/12-16 är 1,22 (2,19). Ränteplaceringarna hålls oftast tills laga förfall.

Räntebärande placeringar

Diagrammet visar hur bolagets räntebärande placeringar fördelar sig på olika typer av emittenter.

Känslighetsanalys för

räntebärande placeringar (tkr)	2016	2015
Ränteuppgång med 1 %		
Inverkan på vinst före skatt	-2 151	-3 710
Inverkan på eget kapital	-1 678	-2 894

Fastighetsrisk

Bolagets exponering i fastigheter och fastighetsrelaterade tillgångar (Trasten 5 och 6, Trojenborg 12, Humlegården Holding I, samt Anden 16 och Brf 14 Valhallavägen 73) uppgår till totalt 150,4 (fg år 150,4). Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärdsförändringar. För Länsförsäkringar Gotlands del utgör fastighetsrisken 14 % av bolagets totala tillgångar.

Kreditrisk

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från gällande skuldtäckningsregler.

Emittent av ränteinstrument ska ha minst investment grade. (Kreditrating BBB- eller högre, enl Standard & Poor's ratingskala eller Baa3 eller högre enl. Moody's skala.) Dock får 15% av den totala ränteportföljen exponeras mot icke ratade bolag.

Bolagets totala kreditexponering uppgår till 348,7,1 (fg år 403,2), Mkr, varav exponering mot svenska staten och kommuner utgör 38,8 (fg år 118,3) Mkr. Bolagets kreditexponering exklusive exponering mot svenska staten är fördelat enligt följande kreditkvalitet:

Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar

	AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+/BBB-	Ej rating	Totalt
Svenska statsobligationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svenska kommunobligationer	15 000	23 833	0	0	0	0	0	0	0	38 833
Svenska Bostadshypotek	96 610	0	0	0	0	0	0	0	0	96 610
Utländska Bostadshypotek	0	7 078	0	0	0	0	0	0	0	7 078
Övriga svenska emittenter	4 987	0	0	5 011	0	29 840	4 767	88 337	39 603	172 545
Utländska stater	0	0	0	0	0	0	0	0	28 079	28 079
Övriga utländska emittenter	0	0	0	0	0	0	0	5 641	0	5 641
Totalt	116 596	30 911	0	5 011	0	29 840	4 767	93 978	67 682	348 785

Marknadsvärde per ratingkategori, tkr

	2016-12-31	%	2015-12-31	%
AAA till AA-	152 518	46%	273 440	68%
A+ till A-	34 607	10%	46 117	11%
BBB+ till BBB-	93 978	28%	19 327	5%
Utan rating	67 682	16%	64 278	16%
Summa	348 785		403 162	

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Gotland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

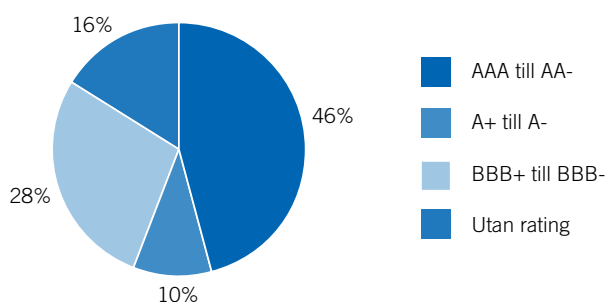
Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till minst 1/12-del av ett års skadeutbetalningar och omkostnader. Utöver detta finns alltid möjlighet att med två till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Under en normal månad har Bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på cirka 18 Mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Liv uppgår till drygt 22 Mkr.

Operativa risker

En viktig del av bolagets riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara. Bolaget är sedan flera år tillbaka miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Bolagets funktioner för riskmanagement, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att på olika sätt identifiera, hantera och granska bolagets operativa risker.

Bolagets räntebärande placeringar fördelade på ratingkategori**Motpartsrisk***Motpartsrisk finansiella instrument*

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har bolaget fastställt vilken den lägsta kreditvärdering (rating) en emittent ska ha. Dessutom finns begränsningar om hur mycket man kan placera hos olika emittenter, dessa begränsningar styrs med utgångspunkt ifrån gällande skuldtäckningsregler. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Bolaget har inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller är oreglerade.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet vid val av återförsäkrare är bland annat att dessa ska ha minst A-rating enligt ratinginstitutet Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I nedanstående tabell framgår hur exponeringen för motpartsrisk fördelar sig på olika ratingkategorier beträffande länsförsäkringsgruppens avtal med externa återförsäkringsgivare per 2016-12-31.

Standard & Poor's rating 2016-12-31	%
AA	41,9
A	56,3
Utan rating från S&P*	1,7
Total	100

*Länsförsäkringsbolagen deltar på Agrias återförsäkring, Marine XL samt Länsförsäkringars internationella retroaffär.

Länsförsäkringar Gotland köper all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen hos Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna pooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Detta innebär att bolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger vissa fastställda belopp (självbehåll). Självbehållet fastställs årligen i styrelsen och är för Länsförsäkringar Gotlands del maximerat till 5,0 (5,0) Mkr. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen, per skada, per händelse och totalt per skadeår, upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Bolaget har på balansdagen 106,3 (111,9) Mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador, för detta belopp svarar både externa återförsäkringsbolag och bolag inom länsförsäkringsgruppen. Största risk i mottagen affär bedöms vara Bolagets deltagande i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse är för bolagets del begränsad till ca 7,7 (7,3) Mkr.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Liv respektive Länsförsäkringar Banks räkning. Som ersättning för detta erhåller Länsförsäkringar Gotland en provision. Se vidare not 1.

NOT 3 PREMIEINKOMST (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2016	2015
Direkt försäkring i Sverige	216 134	205 148
Mottagen återförsäkring	18 943	18 344
Summa premieinkomst	235 077	223 492

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2016	2015
Överförd kapitalavkastning	5 416	3 435
Räntesatser, procent		
Räntesats direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring	0,75%	1,50%
Räntesats mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring	1,25%	1,50%
Räntesats övriga försäkringsgrenar	0,00%	0,30%

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. samt på medelvärde av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. under året. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,75 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 1,25 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation. För övriga försäkringsgrenar används den genomsnittliga räntan för Stibor 3-månaders löptid plus 0,5%.

**NOT 5 FÖRSÄKRINGERSÄTTNINGAR
(KONCERNEN/MODERBOLAGET)**

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrarens andel		Försäkringsersätt- ningar f.e.r	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Utbetalda försäkringsersättningar	-104 208	-93 993	11 810	4 209	-92 398	-89 784
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-4 754	-5 804	-5 399	5 310	-10 153	-494
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	-37 264	-2 275	-254	-6 238	-37 518	-8 513
Driftskostnader för skadereglering	-20 204	-19 066	0	0	-20 204	-19 066
Försäkringsersättningar f.e.r	-166 430	-121 138	6 157	3 281	-160 273	-117 857

NOT 6 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Specifikation av resultatposten driftskostnader				
Anskaffningskostnader	-23 587	-23 931	-23 587	-23 931
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-298	3 962	-298	3 962
Administrationskostnader	-15 907	-15 209	-15 101	-13 691
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-182	-192	-182	-192
Summa	-39 974	-35 370	-39 168	-33 852

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Övriga driftskostnader				
Skaderegleringskostnader ingående i utbetalda försäkringsersättningar	-20 204	-19 066	-20 204	-19 066
Driftskostnader för kapitalförvaltning ingående i Kapitalförvaltning, kostnader	-4 246	-4 755	-4 246	-4 755
Kostnader för förmedlad affär	-52 877	-52 828	-52 877	-52 828
Summa	-77 327	-76 649	-77 327	-76 649
Summa driftskostnader	-117 301	-112 019	-116 495	-110 501

Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag

Direkta och indirekta personalkostnader	-56 396	-55 853	-56 396	-55 853
Lokal- och kontorsomkostnader	-3 313	-3 130	-3 313	-3 130
Provisioner och vinstandelar i mottagen återförsäkring	-124	-118	-124	-118
Ombudersättningar	-1 259	-972	-1 259	-972
Avskrivningar	-1 250	-2 056	-444	-576
Övriga driftskostnader	-54 959	-49 890	-54 959	-49 852
Summa	-117 301	-112 019	-116 495	-110 501

NOT 7 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

<i>Resultat från medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen</i>	2016	2015
Premier- och trafikförsäkringsavgifter	1 802	1 932
Skadekostnader	-3 214	-2 435
Driftskostnader	-284	-214
Kapitalavkastning	45	46
Övriga tekniska kostnader	-1 651	-671

NOT 8 ÅTERBÄRING OCH RABATTER (KONCERNEN/MODERBOLAGET)

	2016	2015
IB Återbäring och rabatter	0	50 000
Under perioden reglerad återbäring och rabatt	0	-50 000
Årets avsättning för ej förfallen återbäring	50 000	0
Återbäring och rabatter	50 000	0

NOT 9 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Hysesintäkter från byggnader och mark	564	387	714	747
Utdelning på aktier och andelar	4 137	8 893	4 137	4 281
Utdelning på aktier i koncern/intressebolag	200	150	2 385	150
Ränteintäkter mm				
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 679	4 812	2 679	4 812
- övriga ränteintäkter	576	987	576	986
Valutakursvinster, netto	85	0	85	0
Realisationsvinster och återförda nedskrivningar, netto				
- aktier och andelar	5 061	8 175	5 061	8 175
- räntebärande värdepapper	3 220	865	3 220	865
Summa kapitalavkastning, intäkter	16 522	24 269	18 857	20 016

NOT 10 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
- byggnader och mark	0	0	0	0
- aktier i koncern/intresseföretag	413	434	27 211	26 239
- aktier och andelar	68 861	49 957	42 063	28 950
- räntebärande värdepapper	1 224	0	1 224	0
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	70 498	50 391	70 498	55 189

NOT 11 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Driftskostnader för byggnader och mark	-1 373	-1 819	-1 373	-1 819
Kapitalförvaltningskostnader	-4 246	-4 755	-4 246	-4 755
Räntekostnader mm				
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	0	0	0
Valutakursförluster, netto	0	-69	0	-69
Realisationsförluster, netto				
- aktier och andelar	0	0	0	0
- aktier och andelar i koncern/intresseföretag	-174	0	-1 855	0
Summa kapitalavkastning, kostnader	-5 793	-6 643	-7 474	-6 643

NOT 12 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
- aktier och andelar	0	0	0	0
- räntebärande papper	0	-6 532	0	-6 532
Summa orealiserade förluster på placeringstillgångar	0	-6 532	0	-6 532

NOT 13 ÅRETS NETTOVINST/FÖRLUST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Samtliga tillgångar är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Aktier i koncern/intresseföretag	439	584	27 741	26 389
Aktier och andelar	78 144	66 956	51 346	41 337
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 699	132	7 699	131
Summa	86 282	67 672	86 786	67 857

Bolaget har inga finansiella skulder värderade till verkligt värde.

NOT 14 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Övriga intäkter	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Provisioner från Liv	3 017	3 771	3 017	3 771
Provisioner från Bank och Fond	51 595	50 802	51 595	50 802
Provisioner från Fastighetsförmedling	47	0	93	112
Summa intäkter	54 659	54 573	54 705	54 685

Övriga kostnader				
Driftskostnader för Liv	-3 224	-3 888	-3 224	-3 888
Driftskostnader för Bank och Fond	-48 862	-48 214	-48 862	-48 214
Driftskostnader för Fastighetsförmedling	-647	-145	-791	-726
Summa kostnader	-52 733	-52 247	-52 877	-52 828
Resultat förmedlad affär	1 926	2 326	1 828	1 857

NOT 15 SKATTER

Aktuell skattekostnad/intäkt	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Periodens skattekostnad/intäkt	134	-11 423	-43	-11 246
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	0	0	0
Summa aktuell skatt	134	-11 423	-43	-11 246

Uppskjuten skattekostnad/intäkt				
- Temporära skillnader immateriella tillgångar	0	148	0	0
- Temporära skillnader byggnader och mark	-72	-72	-72	-72
- Temporära skillnader aktier och andelar	-9 255	-2 617	-9 255	-2 617
- Temporära skillnader räntebärande värdepapper	-269	1 437	-269	1 437
- Pensionskostnader enligt 62-årsregeln	-412	14	-412	14
- Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	6 801	-4 852	0	0
Summa uppskjuten skatt	-3 207	-5 942	-10 008	-1 238
Totalt redovisad skattekostnad/intäkt	-3 073	-17 365	-10 051	-12 484

Avstämning av effektiv skatt

Koncernen	2016 %	2016	2015 %	2015
Resultat före skatt		38 647		104 012
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-8 502	22,0%	-22 883
Skatt hänförlig till tidigare år		0		0
Skatteeffekt av:				
-ej avdragsgilla kostnader		-641		-174
-ej skattepliktiga intäkter		542		47
-ej avdragsgill realisationsförlust i aktier och andelar		0		-3 553
-ej avdragsgill värdeförändring i aktier och andelar		0		3 752
-ej skattepliktig värdeförändring i koncern/intressebolag		91		95
-ej skattepliktig värdeförändring i aktier och andelar		5 895		5 677
-övriga justeringar		-73		-40
-schablonintäkt på investeringsfonder		-347		-258
-schablonränta på periodiseringsfonder		-38		-28
Redovisad effektiv skatt	8,0%	-3 073	16,7%	-17 365

NOT 15 SKATTER FORTS**Avstämning av effektiv skatt**

Moderbolaget	2016 %	2016	2015 %	2015
Resultat före skatt		70 697		82 073
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-15 553	22,0%	-18 056
Skatt hänförlig till tidigare år		0		0
Skatteeffekt av:				
-ej avdragsgilla kostnader		-641		-161
-ej skattepliktiga intäkter		542		47
-ej avdragsgill realisationsförlust i aktier och andelar		0		-3 553
-ej avdragsgill värdeförändring i aktier och andelar		0		3 752
-ej skattepliktig värdeförändring i koncern/intressebolag		5 986		5 773
-schablonintäkt på investeringsfonder		-347		-258
-schablonränta på periodiseringsfonder		-38		-28
Redovisad effektiv skatt	14,2%	-10 051	15,2%	-12 484

Redovisat i balansräkningen**Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder**

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande:

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Rörelsefastigheter	0	0	-7 351	-7 279	-7 351	-7 279
Andra finansiella placeringstillgångar	1 128	1 128	-42 206	-32 683	-41 078	-31 555
Avsättning för pensioner	572	984	0	0	572	984
Obeskattade reserver	0	0	-50 858	-57 658	-50 858	-57 658
Skattefordringar/skatteskulder	1 700	2 112	-100 415	-97 620	-98 715	-95 508

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande:

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Byggnader och mark	0	0	-7 351	-7 279	-7 351	-7 279
Andra finansiella placeringstillgångar	1 128	1 128	-42 206	-32 683	-41 078	-31 555
Avsättning för pensioner	572	984	0	0	572	984
Skattefordringar/skatteskulder	1 700	2 112	-49 557	-39 962	-47 857	-37 850

NOT 16 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Utgifter för datorprogram	Koncernen	
	2016	2015
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	7 488	7 488
Internt utvecklade tillgångar	0	0
Utgående balans	7 488	7 488
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Ingående balans	-7 488	-6 814
Årets avskrivningar enligt plan	0	-674
Utgående balans	-7 488	-7 488
Summa:	0	0

Anskaffade datorprogram har en beräknad nyttjandeperiod av 5 år och avskrivs med 20% per år. Avskrivningarna redovisas i koncernresultaträkningen i raden driftskostnader f.e.r.

NOT 16 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR FORTS.

	Koncernen	
	2016	2015
Goodwill		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	865	0
Rörelseförvärv	0	865
Avyttringar	-865	
Utgående balans	0	865

Immateriella tillgångar förekommer endast i koncernen.

NOT 17 BYGGNADER OCH MARK/RÖRELSEFASTIGHETER

	Koncernen Rörelse- fastigheter	Moderbolaget Förvaltnings- fastigheter
Antal	4	4
Areal kvm	3 151	3 151
Anskaffningsvärde tkr	37 462	15 402
Marknadsvärde	41 975	41 975
Bokfört värde	41 975	41 975
Bokfört värde per kvm kr	13 321	13 321

Geografisk fördelning

Av det totala fastighetsbeståndet är en kontorsfastighet och en mindre industrifastighet belägna i Visby, en kontorsfastighet i Hemse och en andelsfastighet i Stockholm.

	Koncernen/Moderbolaget	
Belopp i tkr	2016	2015
Ingående verkligt värde	41 975	41 975
Nettoförändring av marknadsvärdet	0	0
Utgående verkligt värde	41 975	41 975

Rörelsefastigheter	Koncernen	
Omvärderat avskrivet anskaffningsvärde	2016	2015
Ingående balans	41 975	41 975
Årets planmässiga avskrivningar före omvärdering	-806	-806
Omvärdering av rörelsefastigheter	806	806
Utgående balans	41 975	41 975
Avskrivningar		
Ingående balans	5 494	4 688
Årets avskrivningar enligt plan	806	806
Utgående balans	6 300	5 494

Kontorsfastigheten i Visby har värderats externt vid årskiftet 2013/2014. Övriga värderades vid årsskiftet 2012/2013. Verkliga värden har beräknats med användandet av en ortsprismetod och avkastningsbaserad kassaflödesmetod.

Byggnader och mark - påverkan på periodens resultat	Moderbolaget	
	2016	2015
Hysesintäkter	714	747
Direkta kostnader	-1 373	-1 819
Summa:	-659	-1 072

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Fastigheterna består av två kontorsfastigheter som till huvuddelen används till eget kontor. Innehåller också butik/kontor som hyrs ut till utomstående hyresgäster. Hyreskontrakt avseende kontor och butiker upprättas initialt normalt på en hyrestid som omfattar 5 år. En fastighet avser en andelsfastighet i Stockholm där bolaget äger 9 procent av fastigheten. Häri används en lägenhet som övernattningsslägenhet i samband med tjänsteresor. En mindre industrifastighet används för skadebesiktning av motorfordon.

NOT 18 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget	Dotterföretagets säte, land	Ägarandel i %	
		2016	2015
Humlegården Gotland AB	Gotland, Sverige	100	100
LF Fastighetsförmedling på Gotland AB	Gotland, Sverige	0	100
Verkligt värde			
Vid årets början		142 047	113 887
Inköp		0	2 354
Avyttring		- 2 354	0
Förändring verkligt värde		26 798	25 806
Utgående balans 31 december		166 491	142 047

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag

Dotterföretag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andelar i %	Anskaffningsvärde		Redovisat värde	
			2016	2015	2016	2015
Humlegården Gotland AB, 556676-2687, Gotland	51 000	100	15 925	15 925	166 491	139 516
LF Fastighetsförmedling på Gotland AB, 556302-1046, Gotland			0	2 354	0	2 531
Summa aktier och andelar i koncernföretag			15 925	18 279	166 491	142 047
Uppskrivningar			20 243	20 243		

NOT 19 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen/Moderbolaget	Intresse- företagets säte, land	Ägarandel i %	
		2016	2015
Brandförebyggarna Gotland AB	Gotland, Sverige	50	50
Verkligt värde			
Vid årets början		1 832	1 398
Förändring verkligt värde		413	434
Utgående balans 31 december		2 245	1 832

Specifikation av koncernens/moderbolagets direkta innehav av andelar i intresseföretag

Intresseföretag/Organisationsnummer/Säte	Antal andelar	Andelar i %	Anskaffningsvärde		Redovisat värde	
			2016	2015	2016	2015
Brandförebyggarna Gotland AB, 556629-9946, Gotland	25 000	50	0	0	2 245	1 832
Summa aktier och andelar i intresseföretag			0	0	2 245	1 832

NOT 20 AKTIER OCH ANDELAR

	Verkligt värde		Anskaffningsvärde	
	2016	2015	2016	2015
Moderbolaget	498 108	443 841	303 095	293 967
Koncernen	659 978	578 736	319 020	309 892

Ytterligare information om finansiella instrument lämnas i not 22.

NOT 21 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Koncernen/Moderbolaget	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
	2016	2015	2016	2015
Svenska staten	14 999	46 043	14 621	45 661
Svenska bostadsinstitut	0	10 374	0	10 044
Länsförsäkringar Kort Räntefond	207 247	207 025	207 997	207 997
Övriga svenska räntefonder	26 002	15 342	25 045	15 045
Övriga svenska emittenter	80 527	99 837	79 500	99 364
Övriga utländska emittenter	20 010	24 833	21 705	26 650
Summa	348 785	403 454	348 868	404 761
Varav noterade värdepapper	348 785	403 454	348 868	404 761
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden.*	0	10 086		
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde understiger nominella värden.*	-1 464	0		

*Avser enbart eget innehav eftersom tillförlitliga uppgifter om nominellt värde i räntefonder inte kunnat erhållas.

Förfallostruktur; obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2016	2015	2016	2015
Mindre än ett år	12 014	25 482	11 974	25 031
Mellan 1 - 5 år	323 581	334 526	323 758	335 544
Över 5 år	13 190	43 446	13 136	44 186
Summa	348 785	403 454	348 868	404 761

NOT 22 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Samtliga tillgångar är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Aktier och andelar	659 978	578 736	498 108	443 841
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	348 785	403 454	348 785	403 454
Upplupen ränteintäkt	482	951	482	951
Summa	1 009 245	983 141	847 375	848 246

Finansiella skulder

	2016	2015	2016	2015
Övriga skulder	5 683	7 108	5 683	5 416
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 234	6 709	6 234	6 260
Summa	11 917	13 817	11 917	11 676

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer:

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Moderbolaget 2016	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	308 391	189 717	0	498 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	348 785	0	0	348 785
Summa moderbolaget	657 176	189 717	0	846 893
Koncernen 2016				
Aktier och andelar	308 391	317 207	34 380	659 978
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	348 785	0	0	348 785
Summa koncernen	657 176	317 207	34 380	1 008 763

Moderbolaget 2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	277 360	166 481	0	443 841
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	403 454	0	0	403 454
Summa moderbolaget	680 814	166 481	0	847 295
Koncernen 2015				
Aktier och andelar	277 360	271 990	29 386	578 736
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	403 454	0	0	403 454
Summa koncernen	680 814	271 990	0	982 190

Redovisade värden för finansiella tillgångar, nivå 2	Moderbolaget	Koncernen
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Ingående balans	166 481	271 990
Vinster och förluster som redovisas i resultatet	23 236	45 217
Utgående balans	189 717	317 207

Känslighetsanalys för finansiella tillgångar, nivå 2	Moderbolaget	Koncernen
Vid värdenedgång om 10%:	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Påverkan på resultat före skatt	18 972	31 721
Påverkan på eget kapital efter skatt	14 798	24 742

Värdering av tillgångar på nivå 2:

Aktierna i LFAB värderas till substansvärde (185,4 Mkr). Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen.

Andelarna i Länsförsäkringar Mäklarservice AB värderas till substansvärde (0,6 Mkr). Substansvärdet hos Länsförsäkringar Mäklar service AB är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Mäklarservice AB.

Andelarna i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB värderas till substansvärde (0,7 Mkr). Substansvärdet hos Länsförsäkringar Fastighetsförmedling är det samma som bolagets redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB.

Länsförsäkringar Gotland äger andelar i fastighetsbolag. Andelarna redovisas till verkligt värde. På nivå 2 redovisas värdet på andelar i Humlegården Fastigheter AB (127,5 Mkr). Värdet på andelarna beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus orealiserade värdeförändringar ("övernärden") i fastigheter. Övernärden är lika med fastigheternas marknadsvärde minus koncernmässigt bokfört värde korrigerat för uppskjuten skatt. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att

Redovisade värden för finansiella tillgångar, nivå 3	Moderbolaget	Koncernen
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Ingående balans	0	29 386
Vinster och förluster som redovisas i resultatet	0	4 994
Utgående balans	0	34 380

Känslighetsanalys för finansiella tillgångar, nivå 3	Moderbolaget	Koncernen
Vid värdenedgång om 10%:	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Påverkan på resultat före skatt	0	3 438
Påverkan på eget kapital efter skatt	0	2 682

Värdering av tillgångar på nivå 3:

För LF Secondary PE Investments S.A. (34,4 mkr), enligt värdering till substansvärde. Substansvärdet beräknas enligt följande:

Förvaltarnas senast rapporterade NAV för respektive fond (de europeiska förvaltarna använder sig av fair value enligt IPEV Valuation Guidelines och de amerikanska förvaltarna använder sig av US GAAP där fair value definieras i ASC Topic 820) justerat för efterföljande kassaflöden från LF Secondary PE Investments S.A. till fonderna respektive utbetalningar från fonderna till LF Secondary PE Investments S.A.. De parametrar som påverkar om värdet på aktierna ökar/minskar i LF Secondary PE Investments S.A. är dels, avseende underliggande innehav i bolag som använder diskonterad kassaflödesmodell för värdering av bolaget, om framtida vinstmarginaler förändras eller om räntan som används för diskontering förändras. I underliggande innehav av bolag som använder en multipelvärdering så påverkas värdet av förändringar i de multiplar som används men även av förändringar i de underliggande faktorerna i jämförbara bolag. Utöver detta så påverkas aktiekursen i LF Secondary PE Investments S.A. av förändringar i valutakursen på USD och Euro.

NOT 23 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING**Koncernen/Moderbolaget**

	2016	2015
Fordringar hos försäkringstagare	55 660	51 497
Fordringar hos försäkringsföretag	8 921	9 172
Summa fordringar avseende direkt försäkring	64 581	60 669

NOT 24 MATERIELLA TILLGÅNGAR OCH VARULAGER**Koncernen/moderbolaget****Inventarier**

Anskaffningsvärde	2016	2015
Ingående balans	17 253	17 081
Förvärv	828	723
Avyttringar och utrangeringar	-438	-551
Utgående balans 31 december	17 643	17 253
Avskrivningar		
Ingående balans	-15 901	-15 823
Årets avskrivningar enligt plan	-465	-598
Avyttringar och utrangeringar	438	520
Utgående balans 31 december	-15 928	-15 901
Planenligt restvärde	1 715	1 352
Lager av skadeförebyggande produkter	77	89
Redovisade värden	1 792	1 441

NOT 25 LIKVIDA MEDEL

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Kassa och bank	206 050	100 177	201 429	91 189
Summa likvida medel	206 050	100 177	201 429	91 189

NOT 26 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Koncernen/Moderbolaget	2016	2015
Ingående balans	11 812	7 850
Årets aktivering	11 514	11 812
Årets avskrivning	-11 812	-7 850
Utgående balans	11 514	11 812

NOT 27 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Förutbetalda kostnader	2 670	1 237	2 670	1 213
Upplupna intäkter	21 758	20 292	21 758	20 013
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24 428	21 529	24 428	21 226

NOT 28 EGET KAPITAL**Bundet eget kapital***Reservfond*

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Uppskrivningsfond

Posten omfattar belopp, som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1-2 §§ ÅRFL.

Fritt eget kapital*Balanserade vinstmedel*

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning och efter att eventuell återbäring lämnats.

Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 29 OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget	2016	2015
Säkerhetsreserv	206 041	200 592
<i>Periodiseringsfonder</i>		
Periodiseringsfond tax. 11	0	2 813
Periodiseringsfond tax. 12	0	9 654
Periodiseringsfond tax. 14	0	6 983
Periodiseringsfond tax. 16	0	17 039
Periodiseringsfond tax. 17	0	0
Summa periodiseringsfonder	0	36 489
Utjämningsfond	24 847	24 847
<i>Akkumulerade överavskrivningar</i>		
Ingående balans 1 januari	155	185
Årets över/underavskrivningar	127	-30
Utgående balans 31 december	282	155
Summa obeskattade reserver	231 170	262 083

NOT 30 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVADRÖJANDE RISKER**Koncernen/Moderbolaget**

	Brutto	2016 Åter- försäkrares andel	Netto	Brutto	2015 Åter- försäkrares andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	103 906	0	103 906	97 522	0	97 522
Försäkringar tecknade under perioden	108 209	0	108 209	103 906	0	103 906
Intjänade premier under perioden	-103 906	0	-103 906	-97 522	0	-97 522
Utgående balans	108 209	0	108 209	103 906	0	103 906

Bolaget har inte gjort någon avsättning för kvadröjande risker.

NOT 31 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR**Koncernen/Moderbolaget**

	Brutto	2016 Åter- försäkrares andel	Netto	Brutto	2015 Åter- försäkrares andel	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
IB Rapporterade skador	182 796	-44 327	138 469	176 332	-39 016	137 316
IB Inträffade, ännu ej rapporterade skador (IBNR)	195 905	-67 614	128 291	193 631	-73 852	119 779
IB Avsättning för skaderegleringskostnader	11 607	0	11 607	12 266	0	12 266
Ingående balans	390 308	-111 941	278 367	382 229	-112 868	269 361
Kostnad för skador som inträffat under innevarande år	156 254	-15 074	141 180	112 073	-4 650	107 423
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-104 208	11 810	-92 398	-93 993	4 209	-89 784
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-9 673	8 917	-756	-9 342	1 368	-7 974
Förändring i avsättning för skadereglering	1 221	0	1 221	-659	0	-659
Utgående balans	433 902	-106 288	327 614	390 308	-111 941	278 367
UB Rapporterade skador	187 905	-38 928	148 977	182 796	-44 327	138 469
UB Inträffade, ännu ej rapporterade skador (IBNR)	233 169	-67 360	165 809	195 905	-67 614	128 291
UB Avsättning för skaderegleringskostnader	12 828	0	12 828	11 607	0	11 607

Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar

För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20%. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,60%, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 1,00%, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

NOT 32 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE**Koncernen/Moderbolaget****Pensionsförpliktelser**

Bolaget har enligt kollektivavtal ett pensionslöfte till delar av personalen (födda 1955 och tidigare) om möjlighet till förtida pension mellan 62 och 65 år. Bolaget har med underlag av personalstatistik och tidigare nyttjandegrad beräknat skulden till 2,6 (4,5) Mkr inklusive löneskatt. Avsättningen är inte tryggsad enligt Tryggandelagen.

	2016	2015
Ingående balans	4 472	4 409
Betalningar till pensionsinstitut	-1 467	0
Årets avsättning/upplösning	-407	63
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2 598	4 472

NOT 33 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

Koncernen/Moderbolaget	2016	2015
Skulder till försäkringstagare	24 425	24 825
Skulder till försäkringsföretag	11 078	10 567
Summa skulder avseende direkt försäkring	35 503	35 392

NOT 34 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Leverantörsskulder	3 045	3 516	3 045	3 403
Övriga skulder	2 638	3 592	2 638	2 013
Summa övriga skulder	5 683	7 108	5 683	5 416

NOT 35 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Provisioner	1 041	1 038	1 041	1 038
Semesterlöneskuld	2 716	2 737	2 716	2 707
Upplupna löner	0	312	0	0
Sociala kostnader	2 185	2 291	2 185	2 184
Övrigt	292	331	292	331
Summa	6 234	6 709	6 234	6 260

NOT 36 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER**Koncernen**

Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Aktier och andelar i intresseföretag		2 245	2 245
Aktier och andelar	308 391	351 587	659 978
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 014	336 771	348 785
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	217		217
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	1 878	104 410	106 288
Kundfordringar	55 660		55 660
Övriga fordringar avseende direkt försäkring	8 921		8 921
Fordringar avseende återförsäkring	10 778		10 778
Övriga fordringar	6 410		6 410
Rörelsefastigheter		41 975	41 975
Övriga materiella tillgångar och varulager	77	1 715	1 792
Aktuell skadefordran	206 050		206 050
Likvida medel	7 311		7 311
Upplupna ränteintäkter och förutbetalda hyreskostnader	491		491
Förutbetalda anskaffningskostnader	11 514		11 514
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24 428		24 428
Summa tillgångar	654 140	838 703	1 492 843

Skulder

Ej intjänade premier och kvardröjande risker	108 209		108 209
Oreglerade skador	79 383	354 519	433 902
Återbäring och rabatter	50 000		50 000
Pensioner och liknande förpliktelser	2 598		2 598
Uppskjuten skatteskuld	16 650	82 065	98 715
Skulder avseende direkt försäkring	35 503		35 503
Skulder avseende återförsäkring	4 836		4 836
Övriga skulder	5 683		5 683
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 234		6 234
Summa skulder	309 096	436 584	745 680

NOT 36 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER FORTS.**Moderbolaget**

Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Byggnader och mark		41 975	41 975
Aktier och andelar i koncernföretag		166 491	166 491
Aktier och andelar i intresseföretag		2 245	2 245
Aktier och andelar	308 391	189 717	498 108
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 014	336 771	348 785
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	217		217
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	1 878	104 410	106 288
Fordringar avseende direkt försäkring	64 581		64 581
Fordringar avseende återförsäkring	10 778		10 778
Övriga fordringar	6 409		6 409
Materiella tillgångar och varulager	77	1 715	1 792
Likvida medel	201 429		201 429
Aktuell skattefordran	7 311		7 311
Upplupna ränte- och hyresintäkter	491		491
Förutbetalda anskaffningskostnader	11 514		11 514
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24 428		24 428
Summa tillgångar	649 518	843 324	1 492 842
Skulder			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	108 209		108 209
Oreglerade skador	79 383	354 519	433 902
Återbäring och rabatter	50 000		50 000
Pensioner och liknande förpliktelser	2 598		2 598
Uppskjuten skatteskuld	16 649	31 208	47 857
Skulder avseende direkt försäkring	35 503		35 503
Skulder avseende återförsäkring	4 836		4 836
Övriga skulder	5 683		5 683
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6 234		6 234
Summa skulder	309 095	385 727	694 822

NOT 37 STÄLLDA SÄKERHETER/EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Koncernen/Moderbolaget	2016	2015
För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar*	1 303 733	702 893
Övriga ställda panter och säkerheter	Inga	Inga

* I enlighet med 6 kap. 11§ Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som använts för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk vid bolagets insolvens.

	2016	2015
Övriga eventualförpliktelser	0	0
Summa:	0	0

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Gotland ska stå för minst 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank.

Ersättningar som bolaget erhåller från Länsförsäkringar Liv är förenade med ett annullationsansvar. Detta innebär att bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar betala sina premier. Risken är begränsad bland annat därför att ansvaret endast är treårigt och löper ut 2018. Ersättningarna uppgick 2016 till 3,0 (3,8) Mkr.

Trafikförsäkringsföreningen

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga.

Av not 7 framgår att Länsförsäkringar Gotlands andel av nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen 2016 uppgick till ca 1,7 (0,7) mkr. Detta motsvarar ca 0,6 (0,3) procent av det totala nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen.

NOT 38 NÄRSTÅENDE**Närståenderelationer**

Moderbolaget har en närstående relation med sitt dotterbolag, se not 18. Ett fåtal transaktioner med koncernföretaget har förekommit under året. Moderbolaget har inga fordringar/skulder på dotterbolaget.

Länsförsäkringsgruppen

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar.

Som närstående räknar Länsförsäkringar Gotland, förutom det egna dotterbolaget, även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Inom länsförsäkringsgruppen förekommer transaktioner mellan närstående av såväl engångskaraktär som av löpande karaktär. Till transaktion av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner. Dessa är normalt av begränsad omfattning. Till transaktioner av löpande karaktär hör tjänster som tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolag avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service.

Prissättningen för affärsverksamheten är gjord på marknadsmässiga villkor. Prissättning för serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Närståendetransaktioner 2016

Under 2016 har bolaget haft transaktioner med Länsförsäkringar AB och dess koncernbolag. Dels utgörs dessa transaktioner av kostnader för gemensam service och gemensam utveckling och dels av provisionersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Gotland förmedlade affären, vilket framgår av not 14. Utöver detta har även transaktioner skett vilka syftar till att reglera den interna och externa återförsäkringsaffären. Länsförsäkringar Gotland har även under året betalat provision till Länsförsäkringar Mäklarservice avseende den mäklade försäljningen.

Närstående nyckelpersoner

Till närstående nyckelpersoner räknas styrelseledamöter och ledande befattningshavare i Länsförsäkringar Gotland och dess dotterbolag samt nära familjemedlemmar till dessa. Ersättning till närstående nyckelpersoner framgår av not 39.

NOT 39 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Koncernen/Moderbolaget	Koncernen		Moderbolaget	
Kostnader för ersättningar till anställda	2016	2015	2016	2015
Löner och ersättningar mm	34 270	34 241	33 291	32 207
Pensionskostnader	7 881	7 325	7 855	7 257
Sociala avgifter	11 089	11 050	10 782	10 419
Summa	53 240	52 616	51 928	49 883

Medelantalet anställda	2016			2015		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Moderbolaget	35,0	31,9	66,9	34,0	32,2	66,2
Dotterföretag	1,3	1,3	2,6	2,2	2,8	5,0
Koncernen totalt	36,3	33,2	69,5	36,2	35,0	71,2

I moderbolaget är 1,2 (1,2) fastighetsanställda. Övriga anställda är kontorstjänstemän.

Könsfördelning i företagsledningen

Koncernen/Moderbolaget	2016			2015		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelsen inkl vd	4	5	9	4	5	9
Övriga ledande befattningshavare	2	1	3	3	1	4
Totalt	6	6	12	7	6	13

Löner, andra ersättningar samt sociala kostnader

	2016		2015	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Totalt moderbolaget (varav pensionskostnader) ¹⁾	34 550	18 637 7 855	33 179	17 676 7 257
Totalt koncernen (varav pensionskostnader) ¹⁾	35 529	19 336 7 881	35 213	18 375 7 325

¹⁾ Av pensionskostnader avser 723 tkr (603) gruppen styrelse och vd.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter med flera och övriga anställda

Moderbolaget	2016		2015	
	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d
Styrelse och verkställande direktör	2 866	0	2 743	0
Kontorstjänstemän	27 381	854	26 133	723
Fälttjänstemän	2 680	78	2 920	64
Övriga anställda	364	18	411	14
Ombud	1 259	0	972	0
Summa	34 550	950	33 179	802

Styrelsen beslutade om resultatdelning till personalen 2016 som uppgår till 950 tkr (802) exkl. sociala kostnader.

Koncernen	2016		2015	
	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d	Löner och ersättningar	Varav tantiem o d
Styrelse och verkställande direktör	2 866	0	2 743	0
Kontorstjänstemän	27 381	854	26 133	723
Fälttjänstemän	2 680	78	2 920	64
Övriga anställda	1 343	18	2 445	14
Ombud	1 259	0	972	0
Summa	35 529	950	35 213	802

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare 2016

Koncernen/Moderbolaget	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa 2016
Styrelsens ordförande Eva Wetterdal	257	0	0	0	257
Styrelsens vice ordförande Anders Hägg	130	0	0	0	130
Styrelseledamot Stefan Svensson	111	0	0	0	111
Styrelseledamot Karin Farinder	95	0	0	0	95
Styrelseledamot Peter Lindvall (avgick 2016)	22	0	0	0	22
Styrelseledamot Lena Lindberg	95	0	0	0	95
Styrelseledamot Henrik Ringbom	95	0	0	0	95
Styrelseledamot Gunnar Jonasson (nyvald 2016)	79	0	0	0	79
Verkställande direktör, Mariette Nicander	1 982	0	51	723	2 756
Andra ledande befattningshavare *	2 560	46	63	2 111	4 780
Totalt	5 426	46	114	2 834	8 420

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare 2015

Koncernen/Moderbolaget	Grundlön/ styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa 2015
Styrelsens ordförande Eva Wetterdal	244	0	0	0	244
Styrelsens vice ordförande Anders Hägg	111	0	0	0	111
Styrelseledamot Stefan Svensson	111	0	0	0	111
Styrelseledamot Karin Farinder	89	0	0	0	89
Styrelseledamot Peter Lindvall	89	0	0	0	89
Styrelseledamot Lena Lindberg	89	0	0	0	89
Styrelseledamot Henrik Ringbom (nyvald 2015)	59	0	0	0	59
Styrelseledamot Alf Ehinger (avgick 2015)	30	0	0	0	30
Verkställande direktör, Mariette Nicander	1 920	0	54	603	2 577
Andra ledande befattningshavare *	3 537	53	71	1 845	5 506
Totalt	6 279	53	125	2 448	8 905

* Under 2015 har en organisationsförändring gjorts som inneburit att antalet andra ledande befattningshavare förändrades. Vid ingången av året uppgick dessa till fem personer och vid utgången av året bestod antalet andra ledande befattningshavare av fyra personer. Under 2016 reducerades antalet andra ledande befattningshavare med en person och bestod vid utgången av året av tre personer.

Av pensionskostnaden 2016 för andra ledande befattningshavare avser 964 tkr engångsersättning i samband med pensionsavgång.

Övriga förmåner avser tjänstebil, lunch och ränteförmån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Till styrelsen lämnas arvode enligt bolagsstämans beslut. Styrelsearvode lämnas inte till personer anställda i bolaget. Ersättningen till verkställande direktör och ledande befattningshavare består av fast lön, övriga förmåner samt pension. Rörlig ersättning avser för verksamhetsåret kostnadsförd resultatdelning.

Inga ersättningar har lämnats till styrelseledamöter i dotterbolag.

Pensioner

Pensionsålder för verkställande direktören är 65 år. Pensionen är tryggsad genom försäkring. För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år och följer gällande pensionsavtal mellan FAO och FTF.

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid av sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida har vd ett avgångsvederlag på 18 månadslöner.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör beslutas av styrelsen. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare bereds av ett ersättningsutskott som utsetts av styrelsen. Styrelsen informeras om ersättningen till ledande befattningshavare.

Ersättningar till anställda och personer i ledande position

Bolaget tillämpar principer för ersättningar som innebär att man kan identifiera, mäta, styra och internt rapportera de risker som dess verksamhet är förknippad med. Bolaget har en ersättningsmodell som är förenlig med och främjar en effektiv riskhantering. Utgångspunkten är att ersättningar och anställningsvillkor inte får uppmuntra till överdrivet risktagande men möjliggör att anställda och personer till ledande befattningar kan rekryteras och behållas. Separat redogörelse om ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd finns tillgänglig på bolagets hemsida www.lfgotland.se

NOT 40 ARVODE OCH KOSTNADERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	Moderbolaget		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
KPMG AB				
Revisionsuppdrag	468	433	468	433
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0	0	0
Skatterådgivning	0	0	0	0
Övriga tjänster	0	0	0	0

Med revisionsuppdrag avses granskning av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlats av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 41 KLASSANALYS

Moderbolaget	Totalt 2016	Försäkringsklasser							
		Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen- domsskada	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återför- säkring
Premieinkomst, brutto	235 077	16 162	48 253	102 351	36 043	5 146	8 179	216 134	18 943
Premieintäkt, brutto	230 774	15 687	46 913	100 347	35 435	5 056	8 013	211 451	19 324
Försäkringsersättning, brutto	-166 429	-17 707	-40 990	-42 668	-34 199	-1 477	-2 014	-139 056	-27 373
Driftskostnader, brutto	-38 986	-4 118	-5 033	-21 521	-5 432	-982	-1 775	-38 861	-124
Resultat av avgiven återförsäkring	-17 632	-1 437	9 003	-22 335	-2 520	-137	-205	-17 632	0
Skadeprocent, brutto (%)	72,1%	112,9%	87,4%	42,5%	96,5%	29,2%	25,1%	65,8%	141,7%

	Totalt 2015	Försäkringsklasser							
		Olycksfall och sjukdom	Motorfordon, övriga klasser	Brand och annan egen- domsskada	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återför- säkring
Premieinkomst, brutto	223 492	14 265	45 166	95 149	34 734	7 924	7 910	205 148	18 344
Premieintäkt, brutto	217 108	13 445	42 644	92 539	34 539	7 670	7 702	198 538	18 570
Försäkringsersättning, brutto	-121 138	-8 603	-25 362	-55 659	-18 749	-2 121	-2 604	-113 098	-8 040
Driftskostnader, brutto	-33 659	-2 908	-4 637	-19 150	-3 768	-1 453	-1 626	-33 541	-118
Resultat av avgiven återförsäkring	-21 400	-5 807	-570	-16 056	1 275	-97	-146	-21 400	0
Skadeprocent, brutto (%)	55,8%	64,0%	59,5%	60,1%	54,3%	27,6%	33,8%	57,0%	43,3%

Visby den 20 mars 2017

Eva Wetterdal
Ordförande

Stefan Svensson

Anders Hägg

Karin Farinder

Henrik Ringbom

Gunnar Jonasson

Lena Lindberg

Kristina Olsson
Personalrepresentant

Mariette Nicander
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den 22 mars 2017

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

TILL BOLAGSSTÄMMAN I LÄNSFÖRSÄKRINGAR GOTLAND, ORGANISATIONSNUMMER 534000-6369

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Gotland för år 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6-56 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3-5 samt 60-61. Den andra informationen består av VD ord med mera men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och min revisionsberättelse avseende dessa. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen och koncern-

redovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ensam ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar *Uttalanden*

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Gotland för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Stockholm den 22 mars 2017

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Företagsledning

Mariette
Nicander, Vd
t f chef förskring

Magnus
Nilsson
Ekonomichef

Mikael
Swenson
Bankchef

Sandra
Nährstrand
HR-specialist

Styrelse

Styrelsen representerar hela Gotland och är vald av fullmäktige som i sin tur är föreslagna av våra försäkringstagare.

Styrelsens ledamöter har ett ansvarsfullt och viktigt uppdrag. Det är styrelsen som visar vägen och fattar de viktiga besluten om bolagets verksamhet och framtid.

Eva Wetterdal
Ordförande

Stefan Svensson

Gunnar Jonasson

Anders Hägg

Lena Lindberg

Karin Farinder

Henrik Ringbom

Mariette Nicander
Vd

Kristina Olsson
Personal-
representant
FTF

Fullmäktige

Distrikt 1 Norr

John Glifberg, Endre
Bo Harstade, Dalhem
Göte Hansson, Boge
Katarina Pettersson, Vall
Lisa Blochmann, Fårö
Katarina Ekelund, Själsö
Mats-Ola Jespersen, Västerhejde
Frans Brozén, Fårö

Nya ledamöter i distrikt 1 fr. o. m 2017

Wolfgang Weiser, Anga
Ella Wahlgren, Västerhejde
Anna-Karin Persson Bergius, Follingbo

Distrikt 2 Visby

Johan Stengård, Visby
Björn Kopf, Visby
Åsa M Nilsson, Visby
Stefan Gardell, Visby
Robin Malmqvist, Visby
Crister Karlén, Visby
Cecilia Bjugård, Visby
Martina Ravn, Visby
Ulrika Jernberg, Visby

Nya ledamöter i distrikt 2 fr. o. m 2017

Richard Löwenborg, Visby
Fredrik Andersson, Visby

Distrikt 3 Söder

Stellan Bolin, Eskelhem
Ulf Jacobsson, Burs
Curt Niklasson, Näs
Caroline Nygren, Linde
Anna Bäckstade, Atlingbo
Tomas Björkqvist, Väte
Maria Niklasson, Hablingbo*
Ninni Kolmodin, Ljugarn
Eva-Pia Mattsson, Näs

Nya ledamöter i distrikt 3 fr. o. m 2017

Örjan Sutare, Stånga
Bo Kristiansson, Fardhem
Eva Lerman, Sanda
*t o m 2016-12-31

Ordlista

ALLMÄNT

Affär för egen räkning, f.e.r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Kombinerad försäkring

All egendomsförsäkring exklusive motorfordonsförsäkring.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna, helt eller delvis, hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

TERMER I RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING, KASSAFLÖDES- OCH RESULTATANALYS

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpост, som i princip motsvarar den del av premieinkomsten, som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hin- ner av olika skäl (tidskrävande utredningar mm) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar.

Avsättning för återbäring

Reserv för återbäring, som tilldelats kunderna, men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Avvecklingsresultat

I årsbokslutet reserveras medel, för skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång, i Avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slut-

reglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en avvecklingsvinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Diskonterad reserv

Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i Försäkringsersättningar.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus Avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus Avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattade benämningar på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring. Avsättning för ej intjänade premier motsvarar i princip den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten/processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Den immateriella tillgången ska vara identifierbar och förväntas ge framtida ekonomiska fördelar.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver förändringen i de likvida tillgångarna under räkenskapsperioden. Kassaflödesanalysen uppdelas i kassaflöde från löpande verksamhet, investeringar och finansiering.

Kvardröjande risker

Om Avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftkostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året, fordringar avseende pågående försäkringsavtal samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkter

Avser den premieinkomst som avser räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsåret slut har bolaget således erhållit

premier som till större eller mindre del avser närmast följande år.

Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpост: Avsättning för ej intjänade premier (utgående premiereserv). Motsvarande skuldpост vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året (ingående premiereserv). Se även kvardröjande risker nedan.

Premieintäkten för året består av följande poster; Avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus Premieinkomst under året minus Avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Uppskjuten skatt

Skatteskuld på orealiserade vinster, på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter, samt på andra temporära skillnader.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och över-/underskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas består av eget kapital och öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar, exklusive värdet av immateriella tillgångar samt skillnaden mellan odiskonterade och diskonterade avsättningar för oreglerade skador.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Konsolideringskapital

Sammanfattande benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver, uppskjuten skatt samt övervärden i dotterföretag.

Skadeprocent, direkt försäkring

Försäkringsersättningarna i direkt försäkring dividerade med premieintäkterna i direkt försäkring.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på lägsta nivå på kapitalbasen, som tillåts enligt gällande lagstiftning. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är den högsta av de två beräknade värdena.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året i relation till under året genomsnittligt förvaltad kapital, dvs. ingående marknadsvärde plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.

Totalkostnadsprocent, direkt försäkring

Summan av försäkringsersättningar och driftkostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkten i direkt försäkring.

